

Veja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za pol leta . . . " 13.—
za četrt leta . . . " 6.50
za en mesec . . . " 2.20
za Nemčijo celoletno . . . 25.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za pol leta . . . " 12.—
za četrt leta . . . " 6.—
za en mesec . . . " 2.—

V spravi prejemov mesečno K 1.50

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna petitvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna petitvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenoma nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Za
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 182.

Shod zaupnikov S. L. S.

Ob velikanski udeležbi je danes zboroval shod zaupnikov S. L. S. v veliki »Unionovi« dvorani v Ljubljani. Kdor je pogledal to množico mož iz vseh slojev in iz vse dežele združenih v eni misli, ta je moral vzklikniti, da je stranka, ki ima tako požrtvovalno in navdušeno armado, nepremagljiva. Velika dvorana »Uniona« je bila natlačena polna zaupnikov S. L. S. od katerih so mnogi prihiteli iz skrajnih krajev dežele, prešli na poti celo noč, samo da zopet obnove prisego načelom in voditeljem S. L. S. Ta zbor zaupnikov je bil živa pričča našega napredka in naše nepremagljive pozicije v deželi — govoril je dovolj jasno prijateljem in nasprotnikom.

Tik pred otvoritvijo zborovanja so se zbrali na odru poslanci, strankino vodstvo in župani.

Načelnik S. L. S. dr. Šusteršič odpravlja zbor zaupnikov in pozdravlja zaupnike, ki so v ogromnem številu prihiteli iz vseh delov naše dežele ter se odzvali vabilu izvrševalnega odbora S. L. S. Upa, da bo tudi današnji shod imel mnogo dobrih sadov. Predno preide k volitvi predsedstva, naznanja, kateri zaupniki so opravičili svojo odločnost. Zaupniki, ki niso mogli priti v Ljubljano, so pisali pisma, v katerih izražajo prepričanje, da bodo vsi zaupniki nanovo prisegli zvestobo zastavi S. L. S. (Veliko navdušenje.) Za predsednika zboru zaupnikov predlaga državnega in deželnega poslanca gospoda Frana Povšeta. (Navdušeni živoklici.) Za podpredsednika predlaga podnačelnika stranke g. dr. Vinko Gregoriča (Navdušeno odobranje), za zapisničarja pa tajnika S. L. S. dr. M. Božiča. Predsedstvo je bilo soglasno izvoljeno.

POROČILO NAČELNIKA S. L. S.

Nato poda načelnik S. L. S. gosp. dr. Ivan Šusteršič poročilo: Za seboj imamo bojno leto. Večinoma prihajate Vi na današnji zbor kot zmagovalci. Imeli smo splošne volitve za državni zbor, splošne občinske volitve, več nadomestnih volitev za deželni zbor, v kratkem se pa vrše volitve za trgovsko in obrtno zbornico, zadeva, o kateri bo treba izpregovoriti še marsikaj. S samozavestjo se lahko oziramo nazaj na boje zadnjega leta — pri državnozbornih volitvah smo si priborili

veliko zmago — izven mesta Ljubljane so vsi okraji v deželi volili za S. L. S. Čast in hvala Vam, zaupniki, ki ste tako sijajno izvršili svojo nalogo! Občinske volitve kažejo veselo sliko — sliko vedno prodirajoče ljudske misli. S. L. S. je prodal v občine, ki so bile prej nepremagljive liberalne trdnjave! Posebej je treba povdarjati ta lepi izid občinskih volitev, kar je tem večjega pomena, ker marsikje pridejo vmes lokalne razmere in naravno je, da kadar so ljudje vsled krajevnih razmer razdeljeni, pride vmes liberalci in hoče zasejati ljuliko ter iz razpora kaj profitirati. Hvala Bogu, tega dobička je bilo za liberalno stranko v nekaterih občinah jako malo, pač pa je liberalna stranka dobila pri občinskih volitvah mnogo usodnih udarcev — ljudstvo je pokazalo, se da hoče popolnoma ostati liberalne stranke.

Volitve v trgovsko in obrtno zbornico.

Omenjal sem že, da se v kratkem še ta mesec vrše volitve v trgovsko in obrtno zbornico. Volilci so raztreseni po celi deželi, ni je skoro vasi, v kateri ni bilo volilca. S. L. S. se udeležiti teh volitev v svojo močjo. Gg. zaupniki vzemite to naznanje strnite se v boje čete in glejte, da si izvojujemo sijajno zmago, ki bo dala stranki pri bodočih deželnozbornih volitvah dva nova poslance iz trgovske in obrtne zbornice. Vsi na noge — pokažite, da smo tako močni, da se nam nič ustavlja in ne more! Upam, da bo vsak izmed Vas storil svojo dolžnost!

Odstop deželnega glavarja pl. Šukljeja.

Omenjati pa moram sedaj tudi nek dogodek, ki ni vesel. Dne 30. decembra l. l. je odstopil naš glavar pl. Šuklje. Za svoj odstop je navedel zasebne vzroke. To so vzroki, ki so lasti dotične osebe in katerim se mora stranka ukloniti. Naša dolžnost pa je, da danes, ko je zbrana stranka po svojih zaupnikih, izrečemo gospodu deželnemu glavarju najiskrenejšo zahvalo in priznanje stranke. (Splošno odobranje.) Njegovo delovanje je bilo uzorno in smotreno, njegova marljivost nepresežna. Predlaga naslednjo resolucijo:

Zbor zaupnikov vzame odstop deželnega glavarja pl. Šukljeja za iskrenim obžalovanjem na znanje in mu izreka naj oglejšo zahvalo za njegovo požrtvovalno, smotreno in uspeš-

no delovanje na čelu deželne uprave in deže nega zбо а; zajedno izreka nado, da se povrne gospod pl. Šuklje čimpreje na politično torišče.

Soglasno sprejeto.

Samostojno vodstvo za Ljubljano.

Iz življenja stranke mi je omeniti, da se je ustanovilo za Ljubljano samostojno strankarsko vodstvo, ki ima samostojno odločevati v vseh zadevah, ki se tičejo Ljubljane same. Smatrali smo za prav in koristno, da se stranka v glavnem mestu dežele krepko in svobodneje razvije. Predsednik izvrševalnega odbora samostojnega strankarskega vodstva v Ljubljani je strankin podnačelnik g. dr. Vinko Gregorič. (Navdušeni živoklici.) Usojam si predlagati sledeči sklep:

Zbor zaupnikov odobrava ustanovitev samostojnega strankinega vodstva za deželno stolno mes o Ljubljana, varujoč vse pravice enočne strankine organizacije.

Soglasno sprejeto.

Politična borba v deželi.

Prehajam v obče na politično borbo v deželi in na značaj te politične borbe. Vi vsi veste, kak je ta boj, ta boj se je razvil do zadnje gorske vasi. To nič ne škodi. Boj je življenje, popolni mir je smrt. Dokler človek živi, se mora bojevati. Boj mora biti za načela, za nazore, za splošen blagor. Priznavam vsaki stranki, da najkrepkeje povdarja svoje stališče in se v mejah postave poslužuje tudi radikalnih sredstev. Ne štejem pa med dopustna sredstva, kar se je zgodilo pri občinskih volitvah v Ljubljani, da so liberalci napadli uboge redovnice, na katere so, ko so izvrševale svojo volilno pravico, pljuvali. Takih sredstev ne smatram za dopustna sredstva, napredna načela se vendar ne dokazujejo s tem, da se opljujejo nune. Pljunek vendar ni argument in če kdo pljuje okoli sebe ter se ne more z drugim pomagati, dokazuje, da nima prav. Ti nečuvenci dogodki so izzvali s ranke, so povzročili, da je stranka kot taka pretrgala vsak oficijelni stik s stranko, ki je zakrivila te škandalozne dogodke. To je tisti politični bojkot, (Bravo-klici.) o katerem liberalci bridko tožijo, namestu da bi si vest izprašali in vase šli ter se poboljšali. Od liberarne stranke same je odvisno, da postane bojkot obsojen. Dolej pa liberalna stranka v

tej smeri ni nič storila, v njenem življenju, v njenem časopisju, na njenih shodih poganja nečuvstva surovost dalje in se kaže tako divjost, da je vsega obžalovanja vredna.

Položaj na Dunaju.

Od domačih bojev prehajam na cesarski Dunaj. Vseslovenska Ljudska Stranka je pri zadnjih državnozbornih volitvah prodrla z 20 poslanci. Našim so se pridružili poslanci hrvaške stranke prava iz Dalmacije in vsi trije hrvaški poslanci iz Istre. (Navdušeni kliči: Živeli Hrvatje!) Z njimi skupaj smo ustanovili Hrvaško-slovenski klub, ki šteje 27 poslancev. (Živeli!) Ni veliko to med 516 poslanci, a pomnožiti se ne moremo, pač pa s pametno, smotreno, če treba tudi radikalno taktiko, vzorno disciplino ojačimo svoj ugled in svojo moč v državnem zboru. In oborožen s tem zavzema Hrvaško-slovenski klub jako močno in ugledno pozicijo v državnem zboru. (Navdušeno odobranje.) Prav je, da se danes s posebnim pozdravom spominjamo bratskih nam hrvaških poslancev in zato predlagam, naj se pošlje državni poslancema dr. Ante Dulibiću v Šibenik in Don Ivo Prodanu v Zadar naslednji

brzovjavni pozdrav hrvaški stranki prava:

Zaupniki Slov. Ljudske Stranke zbrani na rednem zboru v Ljubljani, pošiljajo iskrene pozdrave bratski stranki prava. Živela združena Hrvatska!

Ob velikanskih ovacijah je bil sprejet ta pozdrav, s katerim slovenski narod po svojih zastopnikih obnavlja zvezo s Hrvati.

Uradniško vprašanje.

Nato dr. Šusteršič nadaljuje: V državnem zboru dela preglavico uradniško vprašanje. Smatram za potrebno s par stavki ugotoviti stališče stranke v tem oziru, to pa radi tega, ker vlada glede tega v javnosti mnogo nejasnosti. Mi nismo, kar kriče liberalci, sovražniki uradnikov. Noben izmed Vas ni sovražnik uradnikov kot takih. Uradnik, ki je to, kar mora biti: zvest služabnik državi in ljudstvu, je pri ljudeh priljubljen. (Tako je!) Zaljubljen v velikem delu uradništva je tako gibanje, da stvar skoro tako izgleda, da so mnogi

LISTEK.

Josip Lavtižar:

V daljnih deželah.

Pripomnim, da nisem sam hodil toč okoli, ampak v družbi devet Slovencev in treh Slovenk. Včerajšnja znanca, ki sta me prišla čakati na kolektor v Buffalo, naznanila sta svoj rojakom moj prihod in drugi dan jutraj so prišli vsi skupaj. Ker je bila nedelja, spremili so me toliko lažje k slapovom. V poldrugi uri smo se pripeljali po električni železnici v mesto Niagarafalls ter takoj odšli proti vodopadom. Človek namreč nestrpno čaka, da vidi prekoplej tako čudo. Pot nas je peljala skozi park košatih dreves in vedno bolj nam je udarjal na uho vodni grom. Prekoračili smo most, pod katerim se prekuje majhen del reke v divjem diru čez skalovje ter prišli na obraščeni otok Goat Island. Stopivšim iz gošče sta se prikazala kar naenkrat oba slapova: prvi, ki se nahaja na ozemlju združenih držav in oni, ki je na kanadski strani. V globočini se je penila voda kakor bi vrela v kotlu, iz nje so se visoko v zrak pršile bele megle drobnih kapljic, prizor, ki bi bil sli-

čen najbolj gostemu snežnemu metežu. Sredi te čudovite prikazni pa so delale mavrice s svojimi živimi barvami fantastične oboke od ene strani na drugo. Na penočih valovih se je gibal majhen parnik, ki se je z naporom bližal padajočim vodam, seveda le do gotove meje. A ta drzna vožja ni za vsakega, privoščijo si jo le pogumnejši obiskovalci, toda gorje jim, če bi se drznili preveč blizu k vrtincu. Dovolj žrtve so že zahtevale vodne pošasti, zato je bolje, da jih gledamo v primerni daljavi. Pa tudi marsikak prostovoljen nesrečnejši je bil že pokopan v teh brezdnih. Prišel je v ta kraj, da se je znebil življenja, ki ni več maral zanj. Nič lažjega nego to. En skok pa nisi več med živimi.

Navedi mi je še, da ima vodopad, ki se nahaja na ozemlju združenih držav, 300 m širjave in 50 m višine, oni na kanadski ali angleški strani pa je 915 m širok ter 48 metrov visok. Omenjene dimenzije kažejo, da imamo pred sabo nekaj silovito veličastnega. Te številke pa dobijo mnogo večji pomen, ako vpoštevamo vodno maso, ki pada čez skalovje. Preračunili so, da dajeta slapova 425 tisoč kubičnih metrov vode v minuti ter da znaša vodna moč 7 milijonov konjskih sil. Uporabili so jo za razne namene, služi jim za elektriko itd., toda nič se ne pozna, da bi je bilo kaj manj radi tega.

Pojdimo sedaj na levo (kanadsko, angleško) nabrežje in oglejmo si oba vodopada od te strani. Iti moramo čez poprej omenjeni most, pod katerim šumita združena slapova 60 m pod nami. Most je iz jekla ter tako urejen, da vozijo po njegovih sredi vlaki električne železnice in drugi vozovi, strani pa sta odkleni za pešce. Ko prideš čez, si v angleški Ameriki. Najprej je bilo treba prestopiti železnico, ki vodi v mesto Detroit (država Michigan), potem pa nas je sprejel park kraljice Viktorije, od koder so se odpirali pogledi na vodopada še markantnejše, kakor pogledi z desnega brega.

Le neka reč je, ki daje slapovom temno ozadje. Ker se apnenik, po katerem teče voda, vedno kručí, pomikata se slapova samoumevno čimdalje bolj nazaj proti Buffalu in proti jezeru Erie, iz katerega teče Niagara. Preračunali so, da se apnenika vsako leto primeroma za kakih 80 cm obrabi, da sta torej vodopada vsako leto toliko bližje Buffalu. Ako bi se to enakomerno ponavljalo, prišla bi vodopada do jezera v 40.000 letih. Takim računom pa menda Amerikanci sami ne verjamejo, zato tudi nam ni treba.

× × ×

Vratar na kolodvoru v Buffalu je izkliceval odhod vlakov s širokim reso-

natrjem, da se je razlegalo daleč okoli. Kmalu je prišla na vrsto tudi moja proga New York. Vsi Slovenci so me spremili k vlaku in poznalo se jim je, da so se poslavljalji s težkim srcem. Bog z vami, dragi rojaki, na vseh vaših potih! Ostal sem zopet sam ter razmišljeval o prijetnih urah, ki sem jih imel v Buffalu in pri niagarskih vodah.

V New Yorku sem počkal parnik, ki me je v sedmih dneh pripeljal v Bremen. Iz Bremena je šla pot čez Köln, Mainz in München v domovino.

Vesel sem bil, da sem videl Ameriko, pa tudi vesel, da sem jo zapustil. Kakega vzvišenega poleta ne boš našel tam. Ondi velja kot glavno pravilo: Time is money. Čas je denar. To se pravi: V kratkem času mnogo storiti, nič ne izgubiti, doseči pa kolikor mogoče velik dobiček. Povsod stroji, premog, dim in dirjanje za denarjem. Prva in zanjta misel je dolar, ker se tudi lahko živi brez idealov.

Ljudstva je v Ameriki vedno več; s časom bodo tudi rudnike vedno bolj izkoristili, gozdove ugonobili, zaslužek se bo zmanjšal in zato tudi Slovenci ne bodo hodili več tje iskat svoje sreče. Potem se bo izpolnilo načelo, ki ga je še leta 1823. izgovoril Monroe, predsednik ljudovlade: Ameriko Amerikancem!

med uradničtvom tega mnenja, da ni uradnik za državo tu, ampak država za uradnika, da ni uradnik za ljudstvo tu, ampak ljudstvo za uradnika. (Tako je.) Tega stališča pa ljudska stranka pod nobenim pogojem ne more odobravati. (Nikdar!) Uradnik mora v službi svoje moči posvetiti državi in ljudstvu, v tem pa mora vladati disciplina in red, ne da bi kak posamezni uradnik šaril v kakem okraju kot paša. Tega ljudska stranka ne more in ne bo dopustila!

Pravijo, da uradnikom ne privošči-mo dobrih plač — dobrim uradnikom privoščimo dobre plače. B emena pa, ki jih sedaj nosi država za uradništvo, so ogromna. 700 milijonov kron velja to državo in bo šlo še višje, če bo obveljalo to, kar hočejo razni uradniški poslanci. Glavna hiba pri tem je, da je veliko preveč uradništva (Tako je!), zato smo zahtevali v državnem zboru, da se število uradništva zmanjša najmanj za 40 odstotkov, potem bi lahko ostali uradniki, ki res vse svoje moči posvetijo državi in ljudstvu, imeli dobre plače in država bi se še marsikaj približala. Mislim, da smo tako boljše prijatelji vsakega zares skrbnega in dobrega uradnika, kot pa tisti, ki na uradniških shodih uradnikom mečejo obljube, ki se ne morejo izpolniti. Odstopiti od tega našega stališča ne moremo. Uradniško vprašanje je za nas vprašanje države in ljudstva! Tudi v tem vprašanju delamo tako kot je to koristno za državo in ljudstvo. (Veliko odobranje.)

Tudi brez nas ne bo šlo!

Sicer pa je položaj v državnem zboru zelo labilen, nestalen in vprašanje je, ako se bo posrečilo grofu Stürgku napraviti red in položaj stabilizirati. Brez močne politične večine ne bo šlo naprej. Prihodnost bo pokazala to. Nekaj pa že sedaj vemo: da je **Hrvaško - slovenski klub v državnem zboru faktor, ki se pod nobenim pogojem in od še tako močne večine ne bo dal ob zid pritiskati!** To prednost imamo proti drugim strankam, da sploh strahu ne poznamo, naj pride kar hoče, da je ljudstvo solidarno s S. L. S. in da to ljudstvo skupaj drži s S. L. S., naj pride, kar hoče. (Navdušeni klici: Tako je!)

Tri velike stvari ima rešiti grof Stürgk, če hoče, da ostane na krmilu: 1. vojno postavo, 2. finančno reformo, 3. vodne ceste: gališke kanale, regulacijo voda na Češkem, Moravskem, Sleziji itd. To so reči, ki se dajo izvršiti le ob pozitivnem sodelovanju vseh državo ohranjajočih strank. Grof Stürgk mora pokazati izredne državniške zmožnosti, da to doseže. Nočem ščuvati, pa tudi ne prerokovati, le to pravim: **Hrvaško - slovenski klub je faktor, katerega mora vsak vpoštevati.** Ponosno smo zaklicali zbornici, ko so vstajali voditelji velikih strank in izjavljali, da brez njih ne gre: **«Brez nas tudi ne gre!»** (Burno odobranje.)

Pri vseh treh zgoraj omenjenih rečeh se ne bo imelo obravnavati zgolj iz političnega stališča, ampak upoštevati se bodo morale še posebne stvari. Pri vojnem zakonu bomo morali gledati na to, da bo nova postava ljudskim potrebam prilagodena, pri finančni reformi bomo gledali na to, da se nova bremena nalože na ramena tistim, ki imajo velika premoženja, ne pa na tiste, ki so razmeroma že prebudo obremenjeni, nadalje bomo pri finančni reformi morali gledati na to, da dobimo primeren državni prispevek za državne potrebe, pri vodnih cestah pa, da naše južne dežele dobe primerno odškodnino.

Položaj v deželnem zboru in odboru.

Se nekaj besedi mi je izpregovoriti o deželnem zboru in odboru. Odkar imamo mi večino, smo to moč porabili le v prid ljudstva in dežele. (Tako je!) Podrobneje bo o tem poročal gospod dr. Lampe, naš deželni premier minister. (Navdušeni klici: Zivjo dr. Lampe!) Eno rečem: Odkar je ljudska večina v deželnem odboru, se je vse izpremenilo v korist ljudstva, danes šele vé kmet, kaj je deželni odbor, danes z večino vlada ljudstvo na svojih tleh. Nov občinski volilni red nam je prinesel novih zmag, nov cestni zakon, ki bo kmalu potrjen, bo povzročil, da bodo kranjske ceste vzorne za celo državo, nov ljubljanski mestni statut je povzročil, da liberalci ne bodo več nemoteno gospodarili v Ljubljani, v deželnem šolskem svetu ima stranka močno besedo in tudi Vi občutite, da veje iz njega po deželi sedaj že drugačen veter kot poprej. Lovski zakon žalibog še ni dobil potrjenja, a mi ne bomo odnehali v tej smeri, da bo kmet pravico uničiti tisto žival, ki mu škoduje. Mi se bomo za to dalje borili in nazadnje vedno tisti zmaga, ki ne odneha. Mi nimamo navade odnehati, zato bomo priborili to, kar bo v korist ljud-

stvu. Tudi sicer se kaže po celi deželi novo delo, koliko novih vodovodov se je zgradilo, koliko regulacij se je izvršilo, koliko se je storilo v korist živinoreje!

Novo leto — leto dela in boja.

Sedaj pa se je započelo novo leto, ki bo zopet leto dela in boja. Mi se ne bojimo ne enega ne drugega, ne dela in ne boja in sicer zato ne, ker hočemo živeti. Naše ljudstvo hoče živeti, zanj se ne bojimo dela in boja. Neutrjeni in veseli gremo na novo delo, pogumni in neustrašeni v nove boje. Vajeni dela in boja gremo na delo in boj s poštenimi sredstvi in poštenimi smotri v blagor ljudstva, dežele in države. Naše zaupanje pa je v Bogu! (Navdušeno vsklikanje načelniku S. L. S., dolgotrajno odobranje.)

NADALJNI GOVORI.

Zahvala načelniku.

cijami je predsednik kom. svetnik Povše izrekel načelniku S. L. S. najiskrenejšo zahvalo ne le za njegov današnji govor, temveč tudi za njegovo dosedanje srečno vodstvo S. L. S. ter je povdarjal pri tem, da ostane istinito, da gre zahvala za tako sijajno dosedanje napredovanje S. L. S. v prvi vrsti njemu načelniku dr. Ivanu Šusteršiču. Tej zahvali je sledilo ponovno navdušeno odobranje.

Nato je poročal državni in deželni poslanec profesor E. Jarc o delu poslancev S. L. S. v prejšnjem in sedanjem državnem zboru. Naševal je razne predloge, ki so jih stavili naši poslanci za povzdigo slovenskega ljudstva, zlasti pa kmečkega stanu ter označil tudi uspehe, ki jih je imela naša delegacija na Dunaju.

Za poslancem Jarcem je poročal dež. odbornik dr. Lampe o delu kranjskega deželnega odbora in o delovanju poslancev S. L. S. v kranjskem deželnem zboru ter obenem razvil tudi program nadaljnjega dela zastopstva S. L. S. v deželnem zboru ter krepko osmešil liberalne časnikarske laži.

Načelnik ljubljanskega vodstva dr. Vinko Gregorič je pozviljal zborov. lce, naj podpirajo naše časopise, v prvi vrsti »Slovenca«, da se tako tem lažje izpopolni naša organizacija.

Vsem tem govorom, ki jih bomo priobčili jutri v popolnejši obliki, je sledilo burno odobranje.

Dr. Šusteršič zopet za načelnika izvoljen.

Pri drugi točki dnevnega reda, volitvah je bil med viharnimi in burnimi ovacijami zborovalcev soglasno izvoljen za načelnika S. L. S. dr. Ivan Šusteršič, in so se v vodstvo S. L. S. izvolili z ozirom na strankine statute za dobo treh let sledeči člani: prelat Andrej Kalan, Luka Smolnikar, dr. Vinko Gregorič, kanonik Josip Šiška, dr. Doljšak, Ivan Stanovnik, delavec I. Jeriha iz D. M. v Polju, Ivan Kregar, delavec Anton Čatar (tov. tovarna), župan Anton Belec, dekan Anton Koblar, prof. Karel Dermastja, župnik Janez Kalan, trgovec Rajko Marenčič (Kranj), trgovec Ivan Podlesnik ml., kurat Abram iz St. Petra na Krasu. — Poleg teh so v vodstvu stranke eo ipso vsi državni in deželni poslanci ter zastopniki političnih društev S. L. S.

Nato so se imenovali kandidati za volitve v trgovsko in obrtno zbornico v Ljubljani, nakar so se pri slučajnostih obravnavale še nekatere važnejše stvari.

Predsednik kom. svetnik Povše je zaključil sijajen shod s slava-klici cesarju in sv. očetu.

Brzojavni pozdravi.

Kamnik. Službeno zadržan se udeležiti današnjega zborovanja iskreno pozdravlja zbrane zaupnike župan dr. Dereani.

Vinica. Vsled važnih opravil je nam nemogoče osebno udeležiti se današnjega shoda. Tu od hladne Kulpe pozdravljamo z vročo udanostjo voditelje S. L. S. kakor tudi vse zbrane. Želimo današnjemu shodu obilo uspeha! Jure Strk, Maté Gasperic.

Novo mesto. Zadržan! Zivela S. L. S. in njen načelnik! — Appe.

Vipava. Možem zborovalcem in vernim vsem zastopnikom S. L. S. navdušeno kličemo: »Slava!« v imenu somišljenikov! — Silvester, Perhavec.

Metlika. Zadržan, pozdravljam zborovalce! Zivela Slovenska ljudska Stranka! Zivel njen načelnik dr. Šusteršič! — Mihelčič.

Naše ženstvo ne moremo z nobenim darilom bolj razveseliti, kakor z nove knjige S. M. Felicite Kalinšek »Slovenska kuharica.«

AVSTRO - OGRSKA.

Imenovanje novih članov za gosposko zbornico.

Dunaj, 4. januarja. Novi člani gosposke zbornice se imenujejo v drugi polovici januarja. Imenovanih bo 13 članov.

Zasedanje gališkega dež. zbora.

Lov, 4. januarja. Gališki deželni zbor se po tukajšnjih domnevah skliče 11. t. m.

Nemško - češka upravna pogajanja.

Dunaj, 4. januarja. Nemško-češka upravna pogajanja se nadaljujejo bodoči teden na Dunaju.

Primanjkljaj češke deželne uprave.

Praga, 4. januarja. Češkemu deželnemu odboru se je včeraj predložil proračun za leto 1912. Proračun izkazuje primanjkljaja 30.000.000 K.

Armadne zadeve.

Dunaj, 4. januarja. Ob avdienci vojnega ministra sta tako cesar kakor tudi prestolonaslednik vojnemu ministru izrazila svoje zadovoljstvo radi njegovega nastopa v delegacijah.

Dunaj, 4. januarja. »Magyar Ország« poroča, da je naročil vladar Auffenbergu, da naj kmalu izvede program devetorice. Zato se predloži kmalu zakonski načrt o vreditvi znakov in zastav.

Po operaciji ogrskega ministrskega predsednika.

Budimpešta, 4. januarja. Kهنوeno stanje po operaciji je zadovoljivo. Zvečer so dognali, da se očesa normalno zdravita. Nadvojvoda Jožef in nadvojvodinja Avgusta sta telefonično povprašala, kako se godi Khuenu. Mreno je imel Khuen na obeh očesih. Zdaj so operirali desno oko in ko to ozdravi, se operira tudi levo.

Podržavljenje železniške proge Varšava—Dunaj.

Peterburg, 4. januarja. Car je potrdil postavo, po kateri se podržavi železniška proga Dunaj—Varšava.

OLAJŠANO POSTOPANJE PRI SODNIH DEPOZITIH.

Po odredbi, ki je nedavno izšla v državnem zakoniku, se znatno olajša postopanje pri izročitvi sodnih depozitov. Stranka se je morala do zdaj izkazati s sodnim sklepom in s pobotnico in je morala sama priti k sodišču, kjer je morala z dvema pričama dokazati svojo identiteto, predno so ji izročili depot. Po pošti se je dozdej pošiljal le denar in pa kuponi. Nova odredba pa določa, da se smejo tudi vrednostni popirji in hranilne knjižice do 20.000 K vrednosti pošiljati strankam po pošti na njih zahtevo, če so izročile depozitnemu uradu pobotnico. Identiteta se bo torej morala dokazati le poštne mu slu. Glede na denarne depozite se pa uvede 1. marca 1912 še nadaljna olajšava. Denar bodo namreč pošiljali depozitni uradi uradno po pošti ali potom poštne hranilnice, ne da bi morale vpisati stranke pobotnico in bo veljalo potrdilo na poštne nakaznice. Pristojbine za kolek pobotnice, za varstvo in poštne pristojbine odtegne depozitni urad, ko izpolni nakaznico. Če želi kaka stranka, ki ima pravico do kuponov vrednostnih popirjev, ki so shranjeni v depozitnem uradu, da se ji določijo kuponi ali njih vrednost po pošti, bo morala to predlagati pristojnemu sodišču in se bo pošiljal denar tudi po poštne hranilnici.

BEG FRANCOSEGA STOTNIKA LUXA IZ GLATZA.

»Stampa« sodi, da nastanejo lahko usodepolne posledice, ker je francoski vojni minister sprejel stotnika Luxa. Italijanski politični krogi so v skrbeh, ker se boje, da bi trpeli vsled tega diplomatski razgovori za konec laško-turške vojske. — V Frankensteinu so zaprli tistega učitelja francoščine, ki je osumljen, da je sodeloval pri Luxovem begu. »Echo de Paris« je nameraval zbirati prispevke za Luxa, a so oblasti zbirke prepovedale. List poroča, da so delali priprave za Luxovo oprostitev od 6. julija nadalje, ko je bil prepeljan v Glatz. Nemškemu cesarju Viljemu je moral poveljnik trdnjave Glatz natančno poročati o Luxovem begu.

OSKRUMBA KARAGJORGJEVIČA.

Belgrad, 4. januarja. Avstro-ogrski poslanik Ugron je obvestil srbskega ministrskega predsednika dr. Milovanovića v imenu avstro - ogrske vlade, da se je našla in identificirala glava kneza Aleksandra in ga naprosil, da naj o tem oficijelno obvesti srbskega kralja.

Dunaj, 4. januarja. Včeraj so blagoslovili zemeljske ostanke kneza Aleksandra in njegove žene v navzočnosti srbskih diplomatov in neke nečakinje Korogjorgjevičev.

IZDATKI ZA GRŠKO ARMADO.

A tene, 4. januarja. Zbornica je končala svoja posvetovanja zelo hitro in sicer zato, da bodo izpustili krečanske poslance, ki jih velevlasti ne puste z neke križarice. Rešen je proračun kakor tudi predlog o organizaciji armade, ki določa, da imej armada 130.000 mož, 46 milijonov so pa dovolili za ojačenje mornarice.

REVOLUCIJA NA KITAJSKEM.

Kitajska pred razpadom.

London, 4. januarja. Pekinski dopisnik »Daily Telegrapha« označuje položaj na Kitajskem za obupen. Ustanovitev republike v sedanjem trenutku pomenja razpad kitajske države. Iz vseh pokrajin dohajajo neugodna poročila. Mongolske pokrajine so nemirne in so oborožile 10.000 jezdecev. Mongolski knezi so že lani meseca novembra obvestili mandžuško dinastijo, da bi nikdar ne priznali republike in da bi se rajši kakor republikli podvrgli Rusiji.

Upori v kitajski armadi.

London, 4. januarja. V glavnem bivališču cesarskih čet se je pojavil upor, ki so ga pa potlačili. Juanski je dobil za nadaljnjo vojsko z republikani 80.000 unc, to je približno 8 milijonov kron.

LAŠKO - TURŠKA VOJSKA.

Mirovna poročila.

Dunaj, 4. januarja. S turške strani se poroča: Znano je, da hoče veliki vezir Sajd paša mir, a vprašati se tranje-političnih skrbi in se morajo še nadaljna mirovna pogajanja. Zelo težavno se bo sklenil mir, ker si naziraja obeh vojnih držav silno nasprotujejo. V Carigradu imajo zdaj veliko noje treba, če se je že našla podlaga za vprašati, kakšno stališče zavzame zbornica nasproti novemu kabinetu. Neki sotrudnik »N. Fr. Presse« izjavlja, da je Italija pripravljena, da sklene mir pod pogoji, ki ne škodujejo ugledu in koristim Italije.

Dunaj, 4. januarja. Govorice o mirovnih pogajanjih se v Rimu in v Carigradu ne potrjujejo.

V Tripolisu.

Rim, 4. januarja. »Agenzia Stefani« poroča 2. t. m. ob 6. uri 35 minut zvečer: Močne kavalerijske patrolje so odkorakale iz Ainzare proti jugozahodu, ne da bi bile zadele na sovražnika.

Zatvoritev zavoda Banco di Roma v Carigradu.

Carigrad, 4. januarja. Nemški poslanik je protestiral pri turški vladi, ker je zatvorila finančni zavod Banco di Roma.

Izpred sodišča.

Gerent Oražem contra Černe. V soboto popoldne se je nadaljevala pred okrajnim sodiščem znana razprava o tožbi g. Oražma, gerenta v Mostah, proti gostilničarju Černetu v Mostah št. 7. Sodnik je prebral izpovedbo priče Ragazzija, ki je izpovedal, da mu je Oražem naročil sestaviti občinski volilni imenik nepristransko. Za to delo je dobil Ragazzi 90 K. Ragazzi je tudi izpovedal, da mu je umrl Stare pravil, da je po Oražmovem naročilu vpisal dva imena med reklamacijsko dobo v volilni imenik. Priča Karolina Smoljan, gostilničarka na Selu št. 52, je izpovedala, da je umrl Stare izpil v njeni gostilni na dan 3 do 7 četr litra vina ali 5 do 8 čajev. Terezija Kovačič, kuharica pri Smoljanovi, je izpovedala, da je Stare izpil do 10 četr litrov na dan v Smoljanovi gostilni. Priča Franc Remškar, slikarski mojster na Rimski cesti, je bil podpredsednik in odbornik Ciril in Metodove podružnice ter Sokola v Mostah ter ve, da Stare nikoli ni plačal za te dve društvi po 10, 20 ali 25 K, pač pa navadne članske prispevke. Priča Ivan Stare, orožniški stražmojster v Ljubljani in sin bivšega obč. tajnika Stareta, izpove med drugim, da je zahteval od Oražma, ko je bral v listih, da je njegov oče zapustil nered v občinski pisarni, izjavo, da je to neresnica. Oražem pa tega ni hotel. Vprašal je tudi Oražma ob neki priliki, koliko je primanjkljaja in ta mu je odgovoril, da veliko. Pisal je Oražmu pismo, da so Staretovi pripravljivi vse poravnati, s čemer pa ni mislil na dolg. Priča Andrej Peklaj, užitninski paznik in posestnik, je izpovedal, da je pač Oražmu posodil dvakrat po 1000 K, ki mu jih je pa vrnil v istih zneskih. Posodil mu je tudi večkrat manjše zneske, ki mu jih je pa vedno v najkrajšem času vrnil. Priča Kristina Stare, kontoristinja v Ljubljani, izpove, da je nekoč prišel Oražem k umrlemu očetu in rekel: »Kako bi se to naredilo, ker bo popoldne seja?« Nato je njen oče odgovoril: »Bom pa jaz založil za ta čas.« To je bilo zjutraj. Priči je po Oražmovem odhodu rekel oče, češ, da si je Oražem posodil iz občinske blagajne 100 ali 200 K in da jih bo on založil. Tudi ti je pravil oče,

da si Orazem izposujuje iz občinske blagajne denar. Priča Franc Tominc, uradnik banke »Slavije«, izpove, da je Orazem nekaj tednov po smrti tajnika Stareta v navzočnosti Ivana Stareta in Ludovika Mlakarja rekel, da je pustil vpisati v imenik dva volilca, ni pa rekel, da ju je vpisal v reklamacijski dobi. Enako izpove tudi priča Ludovik Mlakar, žel. poduradnik. Priča Lovro Stojan, posestnik v Zeleni jami 134, izpove, da je prosil občinski odbor v Mostah, naj mu da nek občinski svet v najem. Dobil je od obč. urada odgovor, da se mu prepusti ta obč. svet za letno 3 K. Obč. svet je dovolil oddati ta svet v seji 7. marca. Priča Stojan je pripomnil, da je bil v najem vzeti svet za njivo popolnoma neraben in da so preje kopali na njem pesek. Svet je moral šele on zasuti in zravnati. Posestnik Matija Lavrič je sedel nekoč na Orazmovem dvorišču, ko je prišel k njemu Orazem in mu povedal, da so prišli v gostilno trije, med njimi tudi Stareto sin, in da zahtevajo, naj jim podpiše izjavo, da je umrl tajnik Stare pustil občinsko pisarno v redu. Rekel mu je tudi Orazem, da ni hotel te lumparije podpisati in da je zato ven prišel. Ko sta zunaj z Orazmom sedela, je prišel eden izmed trojice venkaj in prosil Orazma, naj gre v sobo, da se pogovore. Orazem pa je odgovoril, da ne in da ne bo nobene lumparije podpisal. Prišel je nad Orazma tudi Ivan Stare in mu prigovarjal, naj gre v sobo. Orazem pa je rekel, da ne gre, in da naj pridejo v občinski urad, če imajo z njim kaj opraviti. Nato se je dokazovanje zaključilo. Zastopnik Orazmov dr. Adlešič, je povdarjal, da je očitke, ki ga je toženi gostilničar Černe izrekel proti Orazmu, dovolj dokazan po pričah. Ker je nasprotnik nastopil dokaz resnice, konstatira le, da so ravno nasprotnikove pričbe sijajno dokazale, da je Orazem gojil vedno le največjo skrb za občino. Saj je bil ravno on, ki je sprožil celo zadevo o neredu v občinski pisarni v javnosti in ki je zahteval revizijo od dež. odbora. Ni pa naloga župana, da bi on sam nadzoroval blagajno, zato so tu revizorji. Kako pa so ti vodili revizijo, priča to, da so verjeli Staretu, da je vse v redu. Očitelo se je med razpravo, da je Orazem dobavljal slab gramoz za občino, a ravno nasprotnikove pričbe so potrdile, da Orazem ni prevzel dobave stolčenege gramozja, ampak samo kosmatega. Kar se tiče volilnega imenika, so pričbe potrdile, da je Orazem naročil sestaviti imenik ne glede na posamezne stranke in da je Stare izpovedal, da je samovoljno vpisal več volilcev v imenik med reklamacijsko dobo. Kar pa je Rağazzi izpovedal, ne moremo smatrati kot da je Orazem v resnici vpisal med reklamacijsko dobo dva volilca in se to tudi ne more smatrati kot dokazano. Res je Orazem vpisal v volilni imenik dve imeni, a ne med reklamacijsko dobo. Orazmu se ni mogla dokazati nobena nepoštenost kljub temu, da je nasprotnik napel vse sile. Enako se je glede njive, o kateri se je trdilo, da jo je Orazem samovoljno oddal, dokazalo, da jo je oddal občinski odbor. Dr. Adlešič je predlagal za toženca razžaljenju primerno strogo kazno. Nato je govoril toženčev zastopnik. Sodnik Pompe je razsodil, da se gostilničar Černe oprostí od obtožbe. Dokazano je pač, da je rekel, da ne bo volil Orazma, ker je že dosti zapravljal pri občini. Ta obdolžitev pa se ne nanaša na to, da bi Orazem sam zapravljal, ampak samo na njegovo odgovornost. Ker se je sodišče prepričalo, da je v občini vladal nered, obtoženca oprošča. V vprašanje, ali je Orazem to zakrivil, se sodišče ni spuščalo, ker zadostuje dejstvo, da je on prvi odgovoren, ni pa treba, da bi bil on zakrivil primankljaj. Sodnik pa je pripustil dokaz resnice samo z ozirom na drugo instanco. — Zastopnik Orazmov je prijavil vzklic.

Slajerske novice.

§ **Občinske volitve v Vuzenici**, pri katerih so Slovenci sijajno zmagali, so potrjene.

§ **Iz poštne službe**. Imenovan je poštni praktikant L. Zupanič v Gradcu za poštne asistenta.

§ **Iz Celja**. V soboto dne 6. januarja na praznik svetih Treh Kraljev priredi Izobraževalno društvo v Celju ob 3. uri popoldne v vrtni dvorani hotela pri »Belem volu«, F. S. Finžgarjevo narodno igro »Divji lovec«. Celjski in okoliški Slovenci! posetite igro v obilnem številu.

§ **Izvolitev novega krajnega šolskega sveta v Ljutomeru**. Izvoljeni so: župan Thurn za načelnika, Maks Höningmann za namestnika, živinozdravnik Schmidt za ogleda, dr. Schwarz za blagajnika, davčni oficijal Reisinger za tajnika, nadučitelj Dermatsch in kaplan g. Toplak kot zastopnik župnije. Izvoljeni so torej razun g. kaplana Toplaka sami Nemci.

§ **Strelji na gostiji**. Iz Brežic nam pišejo: 28. decembra l. l. so obhajali v Mihalovcih pri Brežicah neko gostijo, na kateri so napravili fantje podokni-

co. Prišel je tudi posestniški sin Andrej Gerjevič iz Mihalovc in prinesel seboj puško ter z njo večkrat ustrelil. Čez pol ure po prvih streljih je Gerjevič zopet streljal. Strelja pa so zadeli posestniška sinova Franca Petriča na roki in Janca Cvetkoviča na čelu. Strelja bi lahko postali usodni, ker je bilo v bližini navzočih več ljudi. Ranjenca so prepeljali v brežiško bolnišnico. Gerjeviča pa, ki še povrhu ni imel orožnega lista so naznanili orožnikom.

§ **Novo orožniško postajo** so ustanovili v Mali nedelji pri Ljutomeru.

§ **Sprememba pri gozdarskem uradu**. S 1. januarjem je šel na lastno prošnjo v pokoj po 35letnem službovanju gozdarski svetnik Franc Donner. Na njegovo mesto je došel provizorično gozdarski svetnik Anton Zhuber pl. Okrog iz Maribora.

§ **Imenovan je za kanclista** pri c. kr. mornarici Leopold Lipuš iz Višnje vasi pri Vojniku. Bil je narednik pešpolka št. 87.

§ **Imenovanje**. Nadsodišče v Gradcu je imenovalo pisarniškega pomočnika Ignacija Repanška za oficijanta.

§ **Trboveljski protestanti** imajo v nedeljo ob četrt na peto uro popoldne v rudarski restavraciji prvo protestantsko opravilo.

Koroške novice.

§ **Nova najemnica hotela »Trabesinger«** v Celovcu je gđ. Lojzika Leon, ki je znana kot dobra gospodinja in postrežljiva gostilničarka že izza časa, ko je bivala v »Narodnem domu« v Mariboru. Zato smemo vsem koroškim in drugim Slovincem, ki prihajajo po opravkih v Celovec, hotel »Trabesinger« najtopleje priporočati.

§ **K vendar enkrat!** Že nad mesec dni hodi mlado in staro po Celovcu okinčano z markami za drsanje po kanalu ter pričakuje ledu na njem in na jezeru. Kanal je že zamrznjen in je upati, da se odpre njegova gladka pot športa željnim Celovčanom, če bo le še nekoliko mraz pritisnil.

STAVKE.

Splošna stavka v Belgiji.

Bruselj, 4. januarja. (Kor. ur.) Pri glasovanju o stavki v Borinage, je glasovalo za stavko 9766, proti pa 1678 rudarjev, 74 se jih je vzdržalo glasovanja. Stavka je s tem proglašena.

Bruselj, 4. januarja. (Zasebno.) V henneberskem revirju stavka dozdaj 20.000 rudarjev. Boje se, da vzbudne splošna stavka rudarjev v Belgiji. Stavkarske blagajne so napolnjene.

Stavka železnicearjev v Buenos Airesu.

Buenos Aires, 4. januarja. (Kor. ur.) Tu grozi splošna stavka sirojevodij in kurjačev, ker so železniške družbe odklonile njih zahteve. Izjavilo se je tudi posredovanje notranjega ministra.

Stavka peric v New Yorku.

New York, 4. januarja. Stavka 15.000 peric, ki prirejajo demonstracije obhode po mestu.

Dnevne novice.

§ **Volitev novega župana v Radovljici**. Iz Radovljice poročajo: Dne 3. januarja se je vršila v Radovljici volitev novega župana in svetovalcev. Navzoč je bil okrajni glavni blag. g. Župnek. Volitev je vodil kot najstarejši izvoljeni mestni odbornik preč. gosp. Janez Novak, kanonik-dekan. Za župana je izvoljen g. Aleksij Roblek, lekarnar; za podžupana gosp. Vinko Resman, usnjaj Podmestom. Svetovalci pa so: Florijan Jonc, hotelir; Ivan Bulovec, trgovec; Josip Pavlin, podobar in posestnik, vsi iz Radovljice.

§ **Karneval se bliža**. »Slov. Nar.« se kaj rad ponaša s tem, da je neke vrste »svetoven list«. Sicer se mu to ni nikoli poznalo, zadnje čase pa je naravnost degeneriral. Včeraj se je povzpel celo tako visoko, da je napravil iz oporoke rajnega Fabjančiča uvodni članek! Na podlagi določila tega moža, da ne sme njegovih daril razdeljevati duhovščina, dokazuje namreč glasilo inteligence, da »vera peša« in da je duhovščina »etične nauke krščanske vere zavrgla«. Če »Narodovi« uredniki še danes niso videli, kako je njihovo krščanstvo smešno, jim ne moremo več pomagati. Sicer smo že v januarju, ampak »Narodovi« člankarji naj vendar še toliko potrpe, da bo pust v teku.

§ **Glasilo »Učiteljske tiskarne«**, o kateri piše g. Plut, da je do nosu zadolžena, trdi, da je »neodvisen političen dnevnik«. Mi bi iz vsebine tega čudnega »Dne« sodili, da je to glasilo odvisnih ljudi, kajti kar si njegovi redakterji dovoljujejo, presega vse meje. Tako pišejo, da so »kle ikalci za Finžgarjevo igro najeli po celim gledališču klakerje«. Ta ostudna laž se »Danu« popolnoma prillega. Od tiste

»luči«, ki ta »Dan« razsvetljuje, kaj drugega sploh ni bilo pričakovati.

§ **»Agramer Tagblatt«** piše: »Vsestransko se širi mnenje, da ne bo ostal Šukljetov odstop brez vpliva na organizacijo slovenske klerikalne stranke. »Zlato korito«, ob katerem je zopet post prostorček, bo povzročilo notranje boje v organizaciji in imelo za posledico počasni razpad stranke.« — Med nami je pa vsestransko mnenje, da v glavih »Tagblattovih« filozofov ni vse popolnoma v redu. Spoštovani »Agramer Tagblatt« si najbrže naše strankarsko življenje predstavlja tako, kakor je pri hrvaški koalicijski ali pri mažaronih odnekdaj v navadi. Mu ne branimo, saj je čisto vseeno, kaj ti gospodje fantazi ajo.

§ **Z zakonskim načrtom glede kartelov**, kakor ga je izdelal dr. Krek, se obširno peča »Neue Freie Presse« 3. t. m. v svojem narodnoekonomskem delu. Glasilo veleindustrije in velefinance ga seveda odklanja.

§ **Liberalna inteligentnost** se jako dobro zrcali v sledeči notici »Slovenskega Naroda«: »Pred nekaj časom se je obesil načelnik čukov v Snerbijah za povest to je za vez iz slame s katero se vežejo snopi. Tudi njega so še pravočasno rešili in bo moral še nekaj časa v svojo žalost po svetu čukariti.« — Ne vemo kaj je na tem resnice, da je dotični nesrečnik bil član orlovske organizacije in če zato zdaj tudi ne gre. Pač pa je treba pibiti, kako »krščansko«, »prosvetljeno« in »humanarno« piše glasilo »najbolj katoliške in napredne« stranke. Take pisave bi se moral pes sramovati, kaj še krščen človek!

§ **Slomškov dar po 20 K »Slovenski Straži«**. 27. G. Jos. Čizmar, lekarnar, Ljubljana, 20 K; 28. č. g. prof. Ant. Kržič, kanonik, Ljubljana, 20 K; 29. g. Stanko Premrl, stol. pevovodja, Ljubljana, 20 K; 30. in 31. duhovščina župnije št. Vid pri Zatični 40 K. — Naj bi premožnejši domoljubi vsako leto prispevali po 20 K v ta zaklad »Slovenske Straže«, ki naj se z vsakim letom bolj množi. Naši narodni nasprotniki darujejo po 200 K in še več nakrat v svoje zaklade — mi pa postavimo vinarje za tuje goldinarje.

§ **Za župana na Trati** v Poljanski dolini je bil izvoljen dosedanji občinski tajnik gospod Franc Uršič, posestnika sin na Hotavljah. S to izvolitvijo je občinski odbor pokazal, da zna ceniti dosedanje delo Franceta Uršiča v blagor občine in njegovo izredno spretnost v uradovanju, obenem pa tudi obsodil zavratne napade naših liberalcev.

§ **Iz Horjula**. Prešlo nedeljo smo pokopali Ivana Stanonika, zidarskega mojstra. Pogreb je pričal, kako je bil rajni med tukajšnjim prebivalstvom priljubljen. Spremila so ga k zadnjemu počitku poleg domačega tudi požarna društva iz Vrhniče, Stare Vrhniče, Polhovgradca, Dobrove in Viča ter obilo občinstva. Bodi jim na tem mestu izrečna prisrčna zahvala v imenu odbora horjuljske požarne straže za spremstvo njenega načelnika k zadnjemu počitku.

§ **Nesrečno streljanje**. Med preteklimi božičnimi prazniki je prišlo v kandijško bolnišnico nič manj kot sedem obstreljenih oseb. Pet jih je prišlo z raztrganimi prsti na rokah, ki so zažigali dinamitne patrone, dva pa, ki sta bila obstreljena s puškami. Jožeta Luštek je po nesreči obstrelil Jože Janc, posestnikov sin iz Ždinje vasi, Jakoba Kofalt pa namenoma Janez Plut, posestnik na Krvavčjem vrhu. Tako sta izjavila oba ponesrečenca. Prvi je zadel na desno stran v prsa, drugi pa na levo stran v hrbet.

§ **Umril je včeraj** v št. Vidu nad Ljubljano posestnik, gostilničar in mesar Franc Cirman.

§ **Umrla je dne 2. t. m.** učiteljica pri št. Jurju pod Kumom gospa K. Miglič-Pečnikova. Bila je vestna učiteljica, ki je tudi sodelovala pri izobraževanju odraslih deklet. Službovala je od začetka skozi dobra štiri leta rada tukaj. Pred letom se je poročila s tukajšnjim g. nadučiteljem, ki mu je zdaj zapustila zdravega otročička, sama pa podlegla srčni in pljučni slabosti.

§ **Imenovanje**. Namestništvo v Trstu je imenovalo namest. koncipista v Gorici g. Evgena Zupaniča za okrajnega komisarja.

§ **Društvo za preiskovanje jam** ima jutri ob pol 4. popoldne v posloju deželne vlade redni občni zbor.

§ **Soprog zblaznil radi blaznosti žene**. Ernest Bearz v Trstu se je čutil sila nesrečnega, ker mu je zblaznela žena in so jo odvedli v norišnico. Včeraj se je izrazil, da se hoče ubiti. Ker je kazal jasne simptome blaznosti, so nesrečnega odvedli na opazovalnico.

§ **Nov letalni stroj** je izumil Hrvat Franjo Radošević, čitelj na trgovski strokovni šoli v Sarajevu. Važna prednost novega letalnega aparata je, da je veliko lažji od dosedanjih — tehta 120—150 kg — in da more mnogo

več nositi. Glavno pa je, da je Radošević s svojim izumom rešil načelo stabilite. Aparat je brez propelerja. Patent je že izdan in Radošević snuje sedaj akcijsko družbo, da izkoristi svoj izum.

§ **Slovenska šolska Matica**. Odbor Slovenske šolske Matice naznanja svojim članom, da bodo knjige za leto 1911. kmalu dotiskane. Za leto 1911. izidejo 4 knjige in sicer: 1. Pedagoški Letopis XI.; 2. prof. Lavtar, Ukloslovej računstva III.; 3. prof. Zupanič, Zrakoplovstvo; 4. dr. Pivko, Zgodovina Slovencev III. — Avgusta 1912 priredi Sl. šolska Matica štirinajstidnevni učiteljski tečaj v Ljubljani s predavanji iz vseh pedagoških strok. Natančen program objavi odbor še tekom januarja.

§ **Podraženje piva v Zagrebu**. V Zagrebu se je naložila štirikronska naklada na-pivo, ki so jo gostilničarji seveda zalili na konsumente in zvišali pivo za 4 vinarje pri vrčku; imajo torej še 4 vinarje čistega dobička pri litru.

§ **Umril je v Zagrebu predsednik sodnega dvora** Janko Šibenik.

§ **O ta Odilon!** Glasovita igralka Odilon, ki je dvignila toliko prahu, ko se je pred par leti zopet civilno poročila z bivšim lekarnarjem Pečićem in se nato pravdala, da se ukine varušvo nad njo, je sedaj pri zagrebškem sodnem dvoru vložila tožbo na ločitev zakona. Pečić pa se baje oženi z neko zagrebško igralko. Vesti, da hoče Odilon nazaj k gledališču, ne bodo resnične, ker je Odilon zadeta od kapi in se komaj giblje.

§ **Pretep**. Te dni je prišlo okolu 9 ure zvečer 7 fantov iz Škrila in Zgor Golega pred gostilno Franceta Železnika v Zgor. Golem oboroženi s koli Klicali so 5 fantov iz Suše, občina Zelimlje, in Spod. Golega na boj. Ker se pa ti niso hoteli odzvati temu izzivljanju, prišel je v gostilno fant Jernej Železnikar ter ugasnil luč, nakar je odšel v vežo. Tu se je pa med fanti v temi vnel pretep. Nekdo je dregnil Železnikarja v palec leve roke, Jakabu Kerncu je pa neznan storilec razrezal kloboč. Medtem je pa prišel krčmar iz kleti, kamor je šel po vino ter je iztirjal razgrajaje na cesto. Ti so pa začeli metati v durí kamenje ter so razbili tudi okno gostilniške sobe. Krivci bodo imeli sitnosti pred sodiščem.

§ **S smodnikom se ni šaliti**. Barbara Mrhar, posestnica v Zapužah, je obhajala dne 4. decembra svoj god. Da bi se pa ta dan tudi svečano končal, si je delavec Janez Hafner izposodil od posestnice Neže Štrukelj železni topič. Okoli 6. ure zvečer je oddal Hafner z državne ceste dva strela; nato je pa v tretjič nabit topič ter položil poleg vžigalno vrvico. Ta čas je prišel mimo 17-letni Ljudevik Šusteršič iz Zapuž, ki je bil nekoliko vinjen. Ker se ni topič precej dolgo sprožil, je hotel kljub svarihtu navzočih, pospešiti strel ter je začel predevatí vžigalno vrvico. Topič se je sprožil, a puhnil mu je strel v obraz. Težko poškodovanega so prepeljali v deželno bolnico.

§ **Tatovi na delu**. Pred par dnevi poskusili so neznaní tatovi pri posestniku Francetu Bučniku v Spod. Pirničah vlomiti v hišo in sicer ponoči. Najprej so vtrli šipo, potem pa so skušali z lesenim drogrom dvigniti železno omrežje. Ker je pa gospodinja čula šum, je poklicala domače, a so je medtem tatje že odkurili. Na enak način so poskusili vlomiti v hišo Franceta Zajca, a tudi tu se jim ni posrečilo. Sumniči se sicer cigane, ki so šli isti dan zjutraj skozi Pirniče proti Kamniku, a za istinitost tega primanjkuje vsaka sled.

§ **Poštne izkaznice v prometu z Ogrsko**. Od 1. januarja 1912 smatralo se bodo po ogrskih poštinih uradih izdane izkazne knjižice (livrets d'identité, z ogrskim in francoskim besedilom) pri c. kr. poštinih uradih za polnovredne izkazne papirje. Od istega časa naprej bodo tudi avstrijske poštne izkaznice pri ogrskih poštinih uradih veljale za polnovredne izkazne listine pri dviganju poštinih pošiljatev.

§ **Hrvaško-slavonska deželna hipotečna banka v Zagrebu** je na izrednem običnem zboru dne 29. m. m. sklenila fuzijo s Hrv.-slav. dež. centralno hranilnico, ki se izvede na ta način, da dobe delničarji zadnje imenovanega zavoda za vsako delnico istega po eno delnico hip. banke, po kurzu 265 K in kvoto 135 K v gotovini, kakor tudi 16 kron odškodnine za dobiček leta 1911. V svrhu transakcije zviša hip. banka svoj delniški kapital od 6 na 9 milijonov kron.

§ **Za župana v Spljitu** je izvoljen g. Viktor Katalinič.

§ **Samoumor vdove**. Učiteljeva vdova 24letna Magdalena Noske, ki je po smrti svojega moža živela pri svojem bratu v Sarvašu v Slavoniji, je te dni s svojim štiriletnim sinom skočila v domači vodnjak in utonila. Otroka so živega rešili. Pripovedoval je, da mu je mati rekla, da bosta šla v smrt, a da

ne sme upiti. Otrok pa je vseeno kričal in (ako se o pravem času opozoril ljudi, da so vsaj n'ega rešili.

V okrajne šolske svete na Goriškem je prevzeli knezonadškof dr. Sedej imenoval kot svoje namestnike: za okraj sezanski komenskega dekana vlč. g. I. Valentinciča, za goriški okraj č. g. črnškega dekana Iv. Nep. Murovca, za tolminski okraj pa tolminskega dekana č. g. Jos. Kraglja. — Dež. odbor je imenoval kot svoje zastopnike: za tolminski okraj posl. Kosmača in g. poštarja A. Torkarja iz Podbrda. — Za sezanski okraj g. Vinkota Jazbica, župana v Komnu in g. J. Crgiča, župana v Vel. dolu. — Za goriški okraj dež. odbornika g. J. Berbuča in dež. poslanca g. Mihaela Marinčiča. — Upajmo, da bodo ti moške zanesli v okrajne šolske svete drugačnega duha, kakor je vladal ondi doslej.

Porotne obravnave v letu 1912. Predsedništvo deželnega nadsodišča za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu je izdalo odlok, da se bodo vršile v prihodnjem letu 1912. porotne seje, naslednje: Pri dež. sodišču v Gradcu: 8. januarja, 26. februarja, 22. aprila, 17. junija, 16. septembra in pa 18. novembra; pri dež. sodišču v Celovcu: 11. marca, 10. junija, 9. septembra in pa 9. decembra; pri dež. sodišču v Ljubljani: 26. februarja, 3. junija, 26. avgusta ter 25. novembra; pri okrožnem sodišču v Ljubnem: 15. januarja, 15. aprila, 15. julija, 14. oktobra; pri okrožnem sodišču v Celju: 12. februarja, 20. maja, 2. septembra, 2. decembra; pri okrožnem sodišču v Mariboru: 11. marca, 10. junija, 23. septembra, 2. decembra in pri okrožnem sodišču v Rudolfovem pa: 19. februarja, 28. maja, 26. avgusta in 25. novembra.

Zagreški občinski zastop je bil v minulem letu izredno delaven. Veliko je storil za ceste, razširil električne naprave, obdelal in sprejel načrt za novo hidroelektrično centralo na Savi, spopolnil promet cestne železnice, reguliral vso okolico krog državnega kolodvora ter omogočil vsestransko dohod k istemu, zgradil je vzorno novo plinaro, uvedel moderno odpeljavanje smeti, sklenil zidati male delavske hiše in določil v to 4 orale mestnega zemljišča (Gogoljev breg in Petrova ulica) — uradniškemu društvu je odstopil velik kompleks zemljišč za zgradbo uradniških stanovanj po lastni ceni, sklenil zgraditi moderno zavetišče za reveže, storil važne korake na polju šolstva, policije, umetnosti, gasilstva, industrije, vrtinarstva — odredil napravo novega katastra itd., itd. Važen korak je tudi storil z nakupom zemljišč v velikem obsegu, da tako zabrani preveliko podražjenje stavbišč. Vrednost teh zemljišč znaša več milijonov. Kako uspešno je posegel tudi v draginjsko vprašanje, smo že poročali.

Tujski promet v Zagrebu l. 1911. Lansko leto je prišlo v Zagreb 37.745 tujcev proti 31.677 v letu 1910.

Nov brivski tarif so izdali zagrebški brivci. Zvišali so zahtevek za striženje las in friziranje, toda zvišanje velja le za tiste moške, ki se sami brijejo in se pridejo k brivcu le stric. Brivska organizacija utemeljuje novi tarif s tem, da so brivci vsled širjenja samobrivskih aparatov jako prikrajšani na zaslužku.

Iz policijskega zapora v Zagrebu je v ponedeljek, 1. t. m., zvečer ušlo sedem oseb. Zlomili so železno omrežje na oknu in se po rjuhah spustili na tla.

„Jug“ se imenuje nova hrvaška revija, ki jo izdaja Milan Marjanović v Zagrebu. Kakšnega duha bo, ni težko uganiti že radi tega, ker se je združila z bivšim „Pokretovim“ „Zvonom“.

Nezvesti poštni sluga. Na novega leta zvečer so v Zagrebu zasačili poštnega slugo Jos. Kvaternika, ko je iz nekega iz Amerike došlega pisma jemal denar. Pri zasliševanju je priznal, da je že večkrat odprl ameriška pisma in pobral iz njih denar, vsega skupaj kakih 100 kron. Kot sokrivca so zaprli tudi poštnega kočijaža Jos. Turka.

Slovenca ponesrečila v Ameriki. V Ludlowu, Colo., se je ponesrečil dne 1. decembra v rudniku rojak Franc Slaka, doma iz Trbovelj na Spodnjem Štajerskem. Skala se je utrgala nad njim in ga podkotala, da je nesrečnež v kratkem času izdihnil. Star je bil šele 20 let. — V Piedmontu, Colo., se je ponesrečil Matija Maljavec. V jutro je še šel zdrav in vesel na delo, popoldne ob pol štirih se je utrgala plast kamena nad njim in ga je pod seboj pokopala; dobil je hude poškodbe na hrbtu in tudi desno nogo mu je zlomilo; pretrpel je silne bolečine, tako da je po preteku dveh ur nastopila smrt. Doma je bil iz Šapjana na Primorskem, kjer zapuša očeta in mater, brata in sestro.

Krematorij v Osijeku bi rad zidal na občinske stroške tamkajšnji občinski svetnik dr. Sautner, ki je stavil tozadeven predlog v razpravi o novem centralnem pokopališču. Večina pa je preko tega predloga prešla na dnevni red.

Pasji kontumaci. Ker so je pri nekem psu v Rudniku pojavila stekli-

na, je okrajno glavarstvo za celo občino razglasilo pasjo kontumacijo.

Vsako priliko porabi zaveden Slovenec in Slovenka, da podpira obmejne Slovence. Predvsem pa kupuje blago, ki je na prodaj v korist obmejnim Slovincem. Tu stoji na odličnem mestu Kolinska kavina primes v korist obmejnim Slovincem. Slovinci, Slovenke, vedno in povsod zahtevajte ta izborni domači kavini primatek, vedno in povsod ga tudi drugim priporočajte! — Ta kavina primes je pristna le tedaj, če ima napis »V korist obmejnim Slovincem« in na vsaki škatljici pečat »Slovenske Straže«.

NARODNA SPRAVA V BUDJEJEVICAH.

Budjejevice, 3. januarja. Voditelj Čehov v Budjejevicah, državni poslanec Zarka in poslanec dr. Vodniansky sta na nekem shodu govorila o narodni spravi med Čehi in Nemci v Budjejevicah. Izjavila sta, da se morabititi že pri bodočih občinskih volitvah voli v Budjejevicah v znamenju narodnega mira, ker tako Nemci kakor Čehi žele odkrito, da nastane v Budjejevicah naroden mir. Pogaianja za kompromis so v polnem tiru. Poslanec dr. Vodniansky je naglašal, da je kompromis osobito gospodarske važnosti, ker so ob zadnjih državnozbornih volitvah zelo trpeli tako nemški kakor tudi češki trgovci.

POROČILA O NEMŠKEM CESARJU VILJEMU.

Berolin, 4. januarja. Kakor znano, je povabil lord Londale nemskega cesarja tudi letos na lov. Trdi se, da cesar Viljem sprejme vabilo, če angleški kralj prej napravi v Nemčiji svojo nastopno vizito.

Pariz, 4. januarja. »Excelsior« poroča, da je ob Novem letu sprejel cesar Viljem francoskega poslanika v Berlinu Julesa Cambona in mu je rekel: »Midva se nahajava v enakem položaju, gospod poslanik, ker naju oba napadajo.«

GROZOVLADA RUSOV V PERZIJ.

London, 4. januarja. Po poročilih iz Tebrisa so vprizorili Rusi pravo strahovlado v Perziji. Veliko domačinov so obsodili na smrt in jih usmrtili, med njimi tudi nekega visokega mohamedanskega dostojanstvenika. V Takavu se je bil boj med pristaši eksšaha Mohameda Alija in vladnimi vojniki, ki so bili premagani in so se morali umakniti. Ko so dobili vladni vojniki pomoč, so armado eksšaha premagali.

VESEL DOGODEK V NIZOZEMSKI VLADARSKI HIŠI.

Amsterdam, 4. januarja. Kraljica Viljemina pričakuje veselega rodbinskega dogodka meseca majnika.

Ljubljanske novice.

Ij Ljudski oder uprizori dne 6. t. m., na sv. Treh kraljev dan, ob pol 8. uri krasno, moderno dramo »Bele rože«. Snov je jako interesantna in obdelana na poljuden in lahkoumljiv način, tehnika dramske strukture je efektna, dialog interesanten in kratek. Za to igro si je preskrbel »Ljudski oder« popolnoma novo opravlo. Igra je dobro naštudirana in je pričakovati lepega in zabavnega večera. Vstopnice v predprodaji se dobe v »Katoliški Bukvarni« in zvečer pri blagajni.

Ij Finžgarjevo narodno igro »Naša kri« igrajo na slovenskem deželnem gledališču v soboto, na praznik, ob 7. uri zvečer.

Ij Za božičnico slovenski Koroški: Franc Havliček, župnik v Čačah, 2 K. — Luka Bolte, Dolenjavec, 1 K. — Simon Stojan, Mastič, Koroško, 2 K. — Fran Kos, Ljubljana, Rož. ul., 2 K. — Ivan Lesnika, Ljubljana, Radec. c., 4 K. — Rok Kolar, Ljubljana, Sv. Petra c., 1 K. — Iv. Pestotnjig vlč. Müller, Pliberk, 4 K. — Rev. G. M. Trunk, Beljak, 4 K. — Fr. Lođer v Kotleh 80 vin. — Elizabeta Zajc, Ljubljana, Sodna ul. 12, 2 K 40 vin. — Hani Gerčar, Ljubljana, Sodna ul., 60 vin. — Henrik Peternelj, dež. rač. revid., Ljubljana, 4 K. — Po 1 K so darovali: Martin Humek, Rado Hladnik, Franc Jereb, Marko Kostanjevec, Ana Ferjančič, Terezija Ferjančič, Amalija Ferjančič in Sofija Götz, vsi v Ljubljani. — Lovrenc Smolle, Podljubelj, 4 K. — Ana Komotar, Ljubljana, Žid. ul., 2 K. — Karol Oraš v Nagelčah 1 K. — Ivana Silvester, Ljubljana, Sv. Petra c., 2 K. — Val. Černe, Šmarjeta v Rožu, 1 K. — Alojzija Kavšek, Ljubljana, Sod. ul., 1 K. — Angela Bartol, Ljubljana, 1 K. — Nežika Maček, Ljubljana, 50 vin. — Mimi Dolenc, Ljubljana, 50 vin. — Marjanca Dolenc, Ljubljana, 50 vin. — Marija Smole, Ljubljana, 1 K. — Marija Kavšek, Ljubljana, 60 vin. — Neimenovana 40 vin. — Katarina Korpric, Ljubljana, 50 vin. — Marija Rakovec, Ljubljana, 1 K. — Matilda Glantschnig, Ljubljana, 60 vin. — Rodbina Bidovec, Zalog-Gorice, 1 K 90 vin. — Iv. Kogovšek, kaplan, Srednja vas v Bohinj, 2 K. — Vinko Pečnik, Železna Kapla, Kor.,

2 K. — Po 1 K so darovali: Matevž Pečnik, Ivan Pečnik, Fr. Piskernik, Iv. Šarfi, T. Tomažič, Štef. Glavič, And. Perše, Josip Repnik, vsi v Železni Kapli, Kor. — Jak. Šerčer, Blata p. Pliberk, 1 K. — And. Rožič, Vogrč, 1 K. — Katarina, Franciška star. in ml. v Spodnji Šiški, 5 K 20 vin. — Neimenovan v Unionovem »štibelcu« 2 K. Hvala lepa! Največja božičnica se vrši v dneh po Sv. Treh kraljih, zato prosimo nujno, da se porabijo vse v ta namen priložene položnice.

Ij Katol. mladeniško društvo v Ljubljani vlijudno vabi k božičnici, ki jo priredi sv. Treh kraljev dan, 6. jan. 1912 v Rokodelskem domu, Komenskega ulica št. 12. Spored: 1. Spohr: Kot ponosni orel, moški zbor. 2. Khom: Pri jaslicah, moški zbor. 3. Vilhar: Mlatiči, moški zbor. 4. Govor. 5. Klaviolina s spremljevanjem glasovirja; proizvajajo g. Ludovik Bajde. a) F. Händel: Largo. b) F. Händel: Bourre. c) S. Hauser: Večerna molitev. 6. »Mojstra Križnika božični večer.« Božična igra v dveh dejanjih. Priredil J. Krajnc. Režiser g. dr. Iv. Mazek. 7. Prosta zabava. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 80 vin., III. vrste 60 vin. Stojišča 30 vin. — K obilni udeležbi vlijudno vabi odbor.

Ij Nagla smrt. Danes ponoči je v čakalnici na južnem kolodvoru nagloma umrl leta 1876. v Plaščih pri Brinju rojen delavec Ivan Smolčič. Navedenec je bil preje v bolnišnici v Kandiji pri Rudolfovem ter je imel neozdravljivo jetiko. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

Ij Umrljivost v Ljubljani. V preteklem letu je umrlo v Ljubljani 1371 oseb, torej 70 več nego leta 1910. V raznih bolnicah, zdraviščišnih, hiralnicah, ubožnicah, zavetiščih itd., kamor prihaja največ bolnikov s kmetov, je umrlo 856 oseb (okroglo 62 odstotkov), po zasebnih stanovanjih ljubljanskih pa samo 515 (okroglo 38 %). V prvih šestih mesecih je bilo skupno 726 mrlčev, v zadnjih pa samo 645. — Zdravstvene razmere našega mesta so tedaj v splošnem zelo ugodne.

Ij Sprevodnik okraden. Dne 1. t. m. je bila v vlaku od Rudolfovega do Ljubljane sprevodniku Jožefu Poschlu ukradena črna usnjata torbica, v kateri je imel za 25 kron raznih potovalnih potrebščin.

Ij Umrljivost v Ljubljani: Ivan Smolčič, delavec, 36 let. — Alma Dovečar, hči plačilnega natakara, pol leta. — Josip Rotar, posestnikov sin, 9 let.

Ij Siraž pred smrtjo. Ko je danes zjutraj nek voznik peljal na klavnico dva prašiča, mu skoči eden na Karlovski cesti v voza ter jo ubere nazaj v mesto proti domu. Ko je voznik to opazil, se je začel lov in naglo sta bila skupaj. Pujs je vpil svoj »hali« in se branil, a mu ni nič pomagalo. Dva krepka moža sta ga naložila na voz, ki ga je potem potegnil na klavnico po smrt.

Ij Kolo ukradeno. Sinoči je bilo slugi Zadružne zveze Vinkotu Zabukovcu na Dunajski cesti iz hiše štev. 32 ukradeno kolo, vredno okoli 50 kron. Kolo je bilo črno pleskano, »Torpedo«, je prostega teka ima ravno bilanco, strelšice proti blatni svetilko za olje, sedlo pa preoblečeno z zelenim plišom. Tvorliška številka je 42.024, magistratna pa 138 črna na rumenem polju.

Ij Izgubljeno in najdeno. Organist Nikolaj Loboda je izgubil okrog 200 K v bankovcih. — Vdova Elizabeta Šusterski je izgubila črno denarnico s srednjo vsoto denarja. — Dijak Emil Gabrič je našel denarnico z malo vsoto denarja.

Ij Svarilo. V zadnjem času prihaja tudi v naše kraje mnogo prospektov, oklicov itd. iz mesta Los Angeles v Kaliforniji, v katerih vabi »Segno-Success-Club« k pristopu, obetajajo svojim članom vse mogoče in nemogoče ugodnosti in udobnosti. Poizvedbe pa so dognale, da je ta klub ustanovil zloglasni Viktor Segno in da je njegovo stremenje in delovanje sleparsko, ker izrablja lahkovernost občinstva. Treba je torej opreznosti, da se občinstvo obvaruje škode.

Razne stvari.

Mladi Holzknecht odpušen iz bolnišnice. Mladi Robert pl. Holzknecht, ki ga je, kakor znano, ranil dr. Matelič, ker ni marala njegova sestra zanj, je toliko okreval, da so ga izpustili iz bolnišnice domov. Njegovo zdravstveno stanje se je zadnje čase zelo izboljšalo.

Razbit rotovž. V San Martinu so razbili občani v občinski hiši vse, kar jim je prišlo pod roke. Uničene so tudi razne listine. Prebivalstvo se je razburilo, ker se je naložil občinski davek na dedščino. Umor in samoumor. V Ustju je ustrelil 25letni delavec svojo prijateljico Emilijo Werner, ker je šla proti njegovi volji plesat, nato se je pa obesil.

Rodbinska žaloična. Brezposelni 32letni trgovski sodružnik Gerhart v štávnica se je sprl s svojo ženo in jo ubil s sekuro, nato se je pa obesil.

Časnikarjem je daroval komisar budimpeštanske borze Simon Krausz 25.000 kron.

Bataljon na t ahomu bolnih so postavili v Subotici. Vojaška oblast je namreč zvedela, da se je mnogo fantov tamošnje okolice, ki so bili potrjeni k vojakom, nalašč inficiralo oči s trahomom, da bi jim ne bilo treba nastopiti službe. Sedaj so vse te fante zbrali v poseben bataljon, ki mora vezovati kakor drugi novinci, le da je ločen in da je preskrbljeno za zdravljenje.

Tridesetmilijski dedič umrl v revšini. V začetku minulega stoletja je šel neki Jožef Aigner iz Nižje Avstrijskega v Ameriko, kjer si je vsled neumonega dela pridobil večmilijonsko premoženje. Po smrti ga je zapustil svojemu bratu Matiji, ta pa je že med tem časom umrl v pomanjkanju. Dediščina je prešla na njegovega sina Matijo mlajšega. Ta je ravno v tem času odšel od mornarice, kjer je odslužil svoja leta in se neznano kje naselil. Poizvedovanja so se nadaljevala in končno so vendar zasledili srečnega dediča, ki je bil v dobri službi. Premožetje, ki ga je med tem opravljala ameriška oblast in je medtem nastalo na 30 milijonov, bo vendar končno prišlo v prave roke.

Grozna nesreča v norišnici. V norišnici v mestu Macarata se je dogodila grozna nesreča. Vsled hudega viharja se je odtrgala na dvorišču norišnice električna žica. Dva bolnika sta jo hotela pobrati. Toda električni tok ju je na mestu usmrtil. Trije drugi so se približali in prišli v stik z žico. Tudi ti so bili takoj mrtvi. Ravnatelj blaznice, ki je videl ležati bolnike na kupu, je mislil, da se pretepajo. Šel je k njim, da bi jih ločil. Toda tudi on je prišel v stik z žico in bil takoj mrtev. Dva paznika, ki sta hotela osvoboditi mrtve, sta tudi zadobila od elektrike hude opekline. Grozna nesreča se je odigrala v teku nekaj minut.

Globočina Adrijanskega morja. Po najnovejših raziskavah komisije naravoslovnega društva za Adrijansko morje leži največja morska globina med Novim in Kotorom, oziroma Dubrovnikom. Morje je merila komisija na ladji »Najada« in preračunila, da je na tem mestu morje 1300 m globoko.

Sibirske ptice selilke so zadnje tedne preko Ogrske letele na jug. Končno se je nad Požunom pojavil velikanski oblak sibirskih ščinkovcev, ki je bil dva km dolg in deset seznej širok. Ob enem je letelo več drugih ptičjih jat po 100 in 200 skupaj. Več raznih ptič so ustrelili.

Smrt znamenitega angleškega odve'nika. V Londonu je umrl v visoki starosti sir George Lewis, ki je bil do zadnjega časa prvi in najznamenitejši odvetnik na Angleškem. Desetletja je Lewis sodeloval kot zagovornik v največjih in najbolj senzacionalnih kriminalnih procesih, na kakršnih je zlasti Angleška tako bogata. Bil je izbiran zagovornik, ki je navadno zelo hladno nastopal proti državnemu pravdniku ali nasprotnemu odvetniku, da je nankrat udaril z mrzličnim temperamentom fer pobil nasprotno priče in končno v plaidoyerju tako ganljivo govoril, da upliva na porotnike navadno ni izostal. Naravnost velik strokovnjak pa je bil Lewis v posredovanju in pomirjevanju. Izmed sto slučajev, ki jih je dobil v roko, je komaj 1 prišel pred sodišče, in njegovi spretnosti gre hvala, ako številne skandalozne afere, v katerih se je slo za zakonolomstvo v odličnih rodbinah, za izsiljevanja in željenja časti, niso prišle pred javnost. Bil je pa tudi izredno diskreten človek. Ko je opustil odvetništvo, je uničil vse zasebne akte in svoj dnevnik, ker bi mu po njegovem izreku, ves zbrani material zadostoval, da bi kompromitiral pol Londona in ostalo polovico pa škandaliziral. Odvetnik Lewis je bil kot zagovornik tudi v zgodovinskem bakaratnem procesu, v katerem je bil zaslišan kot glavna priča kralj Edward, takrat princ od Wales. Sir William Gordon-Cumming je namreč tožil mr. in Mrs. Arthurja Wilson od Tranby Crofta zaradi obrekovanja, ki je bilo v zvezi z neko škandalozno afero zaradi igre. Vsled nekega senzacionalnega dokaza resnice sta bila obtožena oproščena. Svetovno slavo si je pridobil Lewis kot zagovornik Parnella in irske narodne stranke, ki ju je »Times« obdolžila velezdažalskega komplota. Lewis je pozneje pripovedoval o tem: »Ko sem študiral od »Times« faksimilirano pismo in nekaj tisoč dokumentov, sem prišel do prepričanja, da imam opraviti z velikanskim ponarejenim aktom in da je Pigott ponarejevalec. Šest let sem moral ohraniti zase to senzacionalno tajnost, predno se mi je posrečilo spraviti Pigotta na obtožno klopo.« Parnell in drugi irski voditelji so bili oproščeni in kraljica Viktorija je povzdignila us-

kralj Edvard zasedel prestol, je postal sir George baronet. 32 let dolga je bil Lewis zastopnik slovitega londonskega tednika »Truth« in med tem časom je moral list zagovarjati tristoletni žaljenosti časti. Leta je sodeloval pri zakonskih reformah in mnogih novih zakonov zadnjih 20 let je bil glavna njegova delo. Od kar je pustil svetništvo, je živel tiho in skromno s svojo družino na posestvu v bližini ondona.

Hazardne igre v Sarajevu. Te dni iz neke sarajevske kavarnarice kmalu popoldne prišel na ulico nek mohame-danski anec ves oblit s krvjo. Došlemu re-arju je povedal, da je pri igri v kavar-ni kakor že večkrat izgubil 200 K, na-ar je potegnil nož in hotel z njim na-asti svojega soigralca. Ta pa ga je-grabil za roko in pri ruvanju za nož je tako obrezal. Policija je nato v-avarni izvršila preiskavo in našla ra-m raznih igralških priprav v blagajni-mogo denarja, zlatih prstanov, veri-c, ur in drugih vrednostnih predme-ov. Dognalo se je, da je lastnik kavar-e — ki sam ni igral — imel od hazard-ih iger dnevno 100—120 K. zaslužka. adar so v kavarni igrali, sta vedno-va stala na straži.

Srbska salama dela občutno kon-urencio ogrskim in hrvaškimi proizvo-om. Svinjsko meso je v Srbiji tako ce-o, da pride srbska salama zacarinjena odpravljena na ogrsko mejo po 320-on 100 kg, medtem ko mora ogrski, droma hrvaški salamar dati za 100-logramov svinjskega mesa za salame-0 kron, torej 60 kron več, nego stane-otova srbska salama na meji. Konku-ncna srbske salame je tem občutnej-a, ker se v trgovinah prodaja kot ogr-a, oziroma hrvaška salama, ki je-akor znano, na prav dobrem glasu. volja domačih salamarjev je torej-eljiva; zahtevajo, da se uvoz takoj-epove z utemeljitvijo, da trgovinska-ogodba s Srbijo določa, da morajo ži-ali, ki se imajo zaklane poslati v našo-žavo, pred in po klatvi pregledati-ši veterinarji, a nad mesom, ki se-vedela v salame, ni nobene kontrole. -er pa uvoz srbske salame ni ome-je v trgovinski pogodbi, marveč je- dovoljenje izposlovala srbska vlada-ošnje poletje.

Književnost.

Ign. Hladnik, Pet fugiranih-er za orgle, op. 61., založil A. -hm za sin, Augsburg in Dunaj; cena- K 40 vin. — Pod tem naslovom je izdal-ig. Hladnik delo, ki je vredno naše-pogosti. S tem delom se je podal na polje-estnih oblik, in izvolil fugo, v kateri se-estabuje vsa glasbena vednost in umet-est. Igre niso fuge v strogem pomenu, -apak fugirani pre- ali postludiji, tema-est razpleteni, ne ravno težki za izva-est, vendar polni in mogočni. Prva igra-est dve temi, ki se združita v »Adagio«. -est ima motiv iz Riharjeve pesmi »Ma-est nebesa«, je polna ritmike, vendar je-est malo modulacije, ker se suče večinoma-est toniki, dominantni in subdominantni. Naj-estgatejšo ritmiko in modulacijo ima zad-est. Dalo bi se marsikaj lepše kontra-estaktirati, ogniti se neumesnim kvart-estakordom in pokritim kvintam, ki se-est kaj prazno, a tudi v tej obliki je delo-est vesel pojav resnobnega in umetnostnega-estmeljenja, notranjih študij in velike mar-estvosti in bo dobro služilo pri posebno-estjanih slavnostih. P. H. Sattner.

Osterreich-Ungarn. Tako se imenuje-ov avstrijski tednik, ki ga izdaja Pavel-ebertz. S starim letom je prenehal kato-liko-konservativni dnevnik »Vaterland«-est pa znana revija Friderika pl. Vogelsanga-est »Freistatt«. Ker so prišli avstrijski nem-est konservativci na ta način ob vsako-est silo, so začeli z novim letom izdajati-estnjeni tednik. List izide vsak petek v-estiki časopisa, je pa pravzaprav revija, ki-est ravna aktualna politična vprašanja s-estnogo nepristranskega stališča. Poleg-estnuelnih političnih vprašanj se peča tudi-est drugimi znanstvenimi strokami, kolikor-estno javnost zanimajo. List bo razmotrival-estna javna vprašanja s katoliškega avstrij-estkega stališča, upoštevajoč realne politič-estne razmere in sedanjo obliko avstrijsko-estgrske monarhije. Ker nimamo avstrijski-estkatoličani nobenega takega politično ne-estpristranskega glasila na razpolago in se-estnorajo mnogi raznih liberalnih in nacio-estnalnih revij posluževati, omenjeni list na-estim izobražencem toplo priporočamo. List-estane celoletno 24 K in se naroča pri ad-estministraciji: Dunaj III./2., Kollergasse 7.

Zun: Osebna dohodnina. Četrto po-estlavje zakona z dne 25. oktobra 1896, -estt. 220, drž. zak., o neposrednih osebnih-estdavkih s pojasnili, zadevnimi določba-estni c. kr. upr. sodišča in raznimi vzorci. -estCena 1 K 20 v, s poštnino 1 K 30 v. — -estPri sestavljanju osebno-davčne napo-estredi, ki se mora v teku meseca januar-estja predložiti davčni oblasti, bo ta knji-estga vsakomur izborna sužila. Olajšala

bo delo in prihranila s svojimi praktič-estnimi navodili marsikaj na davčnih iz-estdatkih. Malokomu so znane določbe-estglede dovoljenih odbitkov, da bi jih v-estnapovedi upošteval, zato tudi ne more-estbiti deležen gotovih olajšav. — Knjiga-estse dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljub-estljani.

Telefonska in brzovajna poročila.

S. L. S. NA ŠTAJERSKEM.
Maribor, 4. januarja. V zadnjih-estdneh so se po celem Spodnjem Štajer-estskem vršili mnogoštevilni zelo obiska-estni shodi Vseslovske Ljudske Stran-estke, na katerih je ljudstvo poslance po-estzvalo, naj obstrukcijo v štajerskem de-estželnem zboru nadaljujejo.

SPOR MED AVSTRIJSKO SOCIALNO DEMOKRACIJO.

Dunaj, 4. januarja. Češki člani so-estcialno demokratične osrednje kon-estsumne organizacije so sklenili iz orga-estnizacije izstopiti in ustanoviti češko-estzvezo socialističnih konsumnih za-estdrug.

ZOPER KINEMATOGRAFE.

Dunaj, 4. januarja. Vlada bo skli-estcala v kratkem enketo, da na njeni-estpodlagi izdela zakon glede kinemat-estografov. Vlada hoče omejiti špekulacijo-est s kinematografičnimi podjetji, zasig-esturati potrebno varnost za občinstvo in-estpreprečiti demoraliziranje zlasti z ozi-estrom na mladino.

OBSTRUKCIJA V TURŠKEM PARLAMENTU.

Carigrad, 4. januarja. V včerajšnji-estseji poslanske zbornice je prišlo do-estburnih prizorov, ki so se končali z-esteksdusom opozicijskih poslancev. O-estpozicija je izjavila, da bo obstrukcijo-estnadaljevala. Z ozirom na to se vzdržu-estvest, da se zbornica kmalu razpusti.

REVOLUCIJA V CARIGRADU? MAHMUD ŠEFKET PAŠA UMRJEN?

Sofija, 4. januarja. V tukajšnjih vo-estdilih krogih se zatrjuje, da so došla-estiz Carigrada poročila, da staroturki na-estmeravajo vprizoriti državni prevrat. Iz-estobmejne postaje Halmanli je došlo po-estročilo, da so v Carigradu nemiri že iz-estbruhnili. Drinopoljska garnizija baje-estkoraka proti Carigradu. **Vojni minister Mahmud Šefket paša je baje umorjen.** Brzovajne zveze s Carigradom so pre-estkinjene.

SKOREJŠNJI MIR MED TURČIJO IN ITALIJO.

Solun, 4. januarja. Veliki vezir-est Said-paša je poslal vsem valijem po-estprovincijah brzovajko, o kateri izraža-estprepričanje, da pride v kratkem do mi-estru z Italijo, kateri bo za Turčijo časten. -estVezir pozivlja valije, naj svoja prizade-estvanja, da se v deželi vzdržijo redne-estrazmere, podvoje in jih opozarja zlasti-estna to, da se ima s krščanskim prebiva-estlilstvom postopati pravično in varovati-estnjegovo enakopravnost.

TURŠKE SREČKE POSKOČILE.

Dunaj, 4. januarja. Vsled vesti, ki-estprihajajo iz Carigrada o bližnjem miru-estso danes turške srečke dosegle kurz-est248 K.

LAHI GRADE SUPERDREADNOUGHT-TE.

Rim, 4. januarja. Listi javljajo, da-estzgradi Italija dva superdreadnoughta, -estkatera bosta dobila ime »Cirendica« in-est»Tripoli«. »Tribuna« pravi le, da je vest-estprezgodnja, ker sta ladjedelnici v Ca-eststellamare in Spezia zdaj še z drugim-estdelom zaposleni.

RUSKI VOHUN OBDOJEN.

Krakov, 4. januarja. Porotno sodi-estšče je obsodilo 28letnega bivšega rus-estkega železniškega uradnika Nikolaja-estLangnerja, ki je za Rusijo vohunil, na-esteno leto težke ječe.

ADMIRAL UMRL.

Washington, 4. januarja. Umril je-estznani kontreadmiral Evans.

Za otroke s šibkimi kostmi

Nebrojnikrat dognano dejstvo je, da-estScott-ova emulzija bolj kot katero-estkoli drugo sredstvo pripomore k te-estmu, da se ojačijo otroške kosti, da-estse začno otroci ki se nočejo učiti-eststati in hoditi, že po kratki uporabi-estpristne Scottove emulzije postavljati-estpo koncu, sami stati in v veselje-estsvojih starišev tudi hoditi. Naj bi-esttorej vsi stariši, katerih otroci vsled slabih kosti-estdobro ne napredujejo segli po

SCOTT-OVI EMULZIJ

ki je že nad 35 let vpeljana ter živa svetovni slo-estves kot izborna sredstvo za ojačenje otrok. -estPri nakupu naj se zahteva izrecno Scott-ovo emul-estzijo. Znamka »Scott« ki je že nad 35 let vpeljana, jamč-estza dobroto in učinek. 2693 -estCena izvorni stekl. 2-50 K. — Dobi se v vseli lekarnah.

STRAŽA USTRELILA DELAVCA.

Praga, 4. januarja. Okoli polnoči je-eststraža pri nekem skladišču za seno za-estpazila delavca, ki se je bližal skladišču. -estDasi ga je straža ponovno pozvala, naj-estse ustavi, je mož korakal naprej do-eststraže, ki je nato nanj ustrelila, da je-esttakoj umrl. Uvedla se je preiskava.

Mnenje gosp. dr. V. Frenzla,

Janowitz.

Gospod J. Serravallo,

Trst.

Z veseljem Vam naznanjam, da pred-estpisujem že več let Vaše izvrstno Serrava-estlovo Kina vino z železom, čigar uspešnost-estje gotovo dokazana.

Janowitz, 29. decembra 1909.

Dr. V. Frenzl.

Borhegijska

litij vsebujoča, iz skalovja izviraajoča, -estnaravna rudninska voda!

Ker vsebuje znatno množino oglji-estkove kisline in ima prijeten okus, je-estosveževalna in slast vzbujaajoča pijača-estprve vrste!

II. 3583

Glavni zastopnik za Kranjsko: -estFRANC SCHANTEL, Ljubljana, Fran-estčiškanska ulica. Skladišče v »L. Ljub-estljanskem javnem skladišču Krisper-estTomažič, družba z omejenim jamstvom.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 4. januarja.

Pšenica za april 1912 11-71
Rž za april 1912 10-25
Oves za april 1912 9-66
Koruz za maj 1912 8-46

Brez posebnega obvestila.

50

Avgusta Erbežnik, učiteljica, na-estznanja vsem sorodnikom in znancem-estžalostno vest, da ji je umrla po dolgi-estin mučni bolezni ljubljena mati

Alojzija Kermelj

previdena s svetimi zakramenti za-estumirajoče.

Pogreb drage mamice bo v petek-est5. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše-estžalosti št. 7 pri D. M. v Polju.

Pri D. M. v Polju, dne 3. janu-estarja 1911.

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa-estnastavijo s stalno plačo za prodajanje-estdovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Po-estnudbe pod »Mercur«. Brno, Neugasse 20.

Zemljišče je na prodaj

v neposredni bližini kolodvora-estpolog glavne ceste, pripravno-estza zidanje hiše. Zemljišče meri-estokroglo 6000 m². Nahaja se-estblizu Trnovega pri Ilirski Bi-eststrici. Poizve se pri

g. Ljudevitu Komerički, tapetniku-est48 na Sušaku pri Reki.

Št. 407.

Razglas.

V založitev stroškov za občinske namene se bodo na podlagi § 39-estobčinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano pobirale od 1. janu-estarja 1912 naprej od vseh vrst neposrednega davka, izvzemši osobno do-esthodarino, tedaj:

1. od domarine,
2. od zemljarine,
3. od kontingentovane pridobnine,
4. od nekontingentovane pridobnine,
5. od pridobnine, javnemu računodajstvu podvrženih podjetij,
6. od plačarine in
7. od rentnine, petintrideset (35) odstotne občinske doklade.

To se v smislu §. 62 občinskega reda javno razglašča.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 4. januarja 1912.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni-estc. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Tužnim srcem naznanjamo vsem-estsorodnikom, prijateljem in znancem-estprežalostno vest, da je naš iskreno-estljubljeni soprog, oziroma oče, stric,-estbrat in svak, gospod

Franc Cirman

posestnik, gostilničar in mesar v št. -estVidu pri Ljubljani, Kollizej

po dolgi in mučni bolezni v 37. letu-estsvoje starosti, danes ob pol 6. uri-estzvečer, previden s svetimi zakra-estmentmi mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajncega bode-estv petek dne 5. t. m. ob 4. uri po-estpoldne iz hiše žalosti v št. Vidu št. 17-estna župno pokopališče v št. Vidu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale-estv župni cerkvi v št. Vidu.

Blagega pokojnika priporočamo-estv molitev in blag spomin.

Št. Vid pri Ljubljani, dne 3. janu-estarja 1912.

Franja Cirman roj. Cirman, soproga. -estMirko, Ferdi, Pepca, Franci, otroci. -estNeža Cirman, mati. — Antonija-estMrak roj. Cirman, sestra. 49

Izvirni

2846

pisalni stroj iz aluminija za pisarno in dom

„Standard Folding“

Jamstvo za funkcijo. Dvobarvni trak. Slo-estvenska tastatura. Razkazovanje neobvezno.

The Rex Co, Ljubljana, Šelenburgova ul. 7.

41 Mož v pokoju išče službe za

slugo ali hišnika

v kaki pisarni ali društvu. Bil je več-estlet mizar. — Naslov: Anton Očakar, -estMarije Terezije cesta-12 v Ljubljani.

Priporočamo-estmanufakturno-esttrgovino

J. Ciuha

Stari trg št. 1.

»POD TRANČO«.

3008

Novi brevir. Častiti duhovščini se naznana, da novi brevir še ni izšel. »Typog.aphia Vaticana« v Rimu dotiska v kratkem vzorec, ki pa za praktično porabo ne bo tako primeren kakor izdaji, ki se bota takoj na to tiskali v Belgiji in Reznju. Meseca februarja ali marca pa bo brevir že na razpolago v Katoliški Bukvarni.

Ko bo brevir dotiskan, bo Katoliška Bukvarna, ki je s »Typog.aphia Vaticana« ter z drugimi tozadevnimi založniki v nepretrgani in neposredni zvezi, preč. duhovščino o tem takoj obvestila ter razposlala tiskovne vzorce.

Psalterij po novem brevirju je pa že sedaj na razpolago; s pomočjo psalterija se lahko moli novi brevir pod uporabo starega brevirja.

Napoved o osebni dohodnini bo treba tekom tekočega meseca podati davčnim oblastem. Ob tej priliki opozarjamo vsakogar, da se ravna po navodilih knjižice: »Žun, Osebna dohodnina«. Četrto poglavje zakona z dne 25. oktobra 1896, št. 220 dr. zak., o neposrednih osebnih davkih s pojasnili, zadevnimi določbami c. kr. upr. sodišča in raznimi vzorci, ki stane 1 K 20 vin., s poštnino 1 K 30 vin. ter se dobi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Pri sestavljanju osebno-davčne napovedi, ki se mora v teku meseca januarja predložiti davč. oblasti, bo ta knjiga vsakomur izborna služila. Olajšala to delo in prihranila s svojimi praktičnimi navodili marsikaj na davčnih izdatkih. Malokomur so znane določbe glede dovoljenih odbitkov, katerih v napovedi ne upošteva in zato ni deležen gotovih olajšav.

Slovenska kuharica Magdalene Pleiweisove. Šesti natis priredila S. M. Felicita Kalinšek, šolska sestra in učiteljica »Gospodinske šole« v Ljubljani. — Ta naša najboljša knjiga kuhinjske umetnosti je za vse slovensko ženstvo, izbrano in preprosto, neprecenljive važnosti. Slovenska žena, ki hoče biti dobra gospodinja, te knjige ne bo mogla pogrešati. Brez nje bo nemogoče se v kuhinjstvu dobro izvežbati. »Slovenska kuharica« uči, kako jedi okusno pripravljati, obenem pa daje navodila, kako cenno kuhati in varčevati, kar je dandanes za gospodinjstvo najbolj važno. Obenem pa je v »Slovenski kuharici« toliko na izbero, da ustreza vsakemu gospodinjstvu, obsežnemu in skromnemu. Velika izdaja (nad 600 strani z 18 finimi tabelami, K 5-20, vezana K 6—) Okrajšana izdaja (okoli 350 strani) K 3—, vezana K 3-60. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Gospodinjstvo. Navodilo za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. Šolam in gospodinjstvom sestavila S. N. Lidvina Purgaj, voditeljica »Gospodinske šole« v Ljubljani. Cena K 2-20 vezana K 2-80. Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Danes ni mogoče voditi gospodinjstva, naj bo veliko jali mahno, brez primerne gospodinske izobrazbe. To izobrazbo si pridobi naše ženstvo v obilni meri s pomočjo te jasno in poljudno ter praktično sestavljene knjige, ki uvaja naša dekleta in žene v vse panoge gospodinjstva, jih uči, kako gospodinja najbolj izhaja in kako primore k rasti in sreči doma.

: Narodite „Slovenca“ :

Hiša je naprodaj

radi boleznj na zelo prometnem kraju v Spodnji Šiški št. 82, v kateri se nahajata dve dobro idoci trgovini, specerijska in galanterija. Natančneje se izve ravnotam. 3888

Išče se stanovanje

s 3 sobami in pritliklinami za februar-termin. Naslov pove uprava lista.

Trgovina v najem

se odda takoj. Matija Šafarič, Ra- deče pri Zidanem mostu. 28

St. 42530.

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za 1912. leto pričelo se bode z 2. dnem januarja 1912.

Ta davek plačati je v okrožji ljubljanskega mesta od vsakega psa, izimši od psov, kateri so za varstvo osamljenih posestev neobhodno potrebni.

Lastniki psov naj si preskrbe za to leto veljavnih pasjih mark, najkasneje do 20. dne februarja 1912 pri mestni blagajnici proti plačilu

8 kron.

Z ozirom na § 11. izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka, opozarjajo se lastniki psov, naj pravočasno vplačajo takso, ker bode polovil konjač od 2. februarja 1912 nadalje vse one pse, kateri se dobe na ulicah brez veljavnih mark.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 28. decembra 1911. 3970

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

»DIE ZEIT«, zelo razširjen dunajski list, piše v št. 2908, Dunaj, sobota, dne 29. vinotoka 1910, na strani 10 pod naslovom: **Narodnogospodarska revija »Casas«**. Dalje »NAŠ OTROK« Casopis za vzgojo in varstvo otrok, Dunaj, V. letnik, št. 2, koncem maja 1907. — Potem: »**NARAVNI NAČIN ZDRAVLJENJA**«. Glasilo za praktično-higijeno na Dunaju decembra 1910. št. 421, 22. letnik pišejo sledeče:

Varčne gospodinje!

Dočim daste za vsa druga otročja redilna sredstva 1 do 3 K, velja »**SLADIN**« ali dr. pl. Trnkóczy-ja »**SLADNI ČAJ**« 1 zavojček 2 1/2 kg samo 50 vin. Na tisoče otrok ga zavživa z najboljšim uspehom. — Glavne zaloge v Ljubljani lekarna Trnkóczy, zraven rotovža; na Dunaju v lekarnah Trnkóczy: VIII, Josefstädterstrasse 25; III, Radetzkyplatz 4; V, Schönbrunnerstrasse 19; v Gradcu, Sackstrasse 3. **Razpošiljanje po pošti.** — Prva največja eksportna tvrdka. — Preizkušeno lekarniško blago. — Drogijske cene. — Mastin za živinorejce. — Telefon št. 190.

Ravnokar izšlo: **Gospodinjstvo.**

Šolam in gospodinjstvom sestavila **S. M. Lidvina Purgaj**, voditeljica Gospodinske šole v Ljubljani. — Cena za vezano knjigo K 2-80. Več v posebnem oglasu.

Nadalje priporočamo še naslednje knjige:

Leposlovje.

Sienkiewicz, **Quo vadis?** Roman iz Neronove dobe, vez. K 5-50.
Sienkiewicz, **Mali vitez.** Zgodovinski roman, K 7—, vez. K 8-40.
Sienkiewicz, **Rodbina Polaneških.** Roman K 10—, vez. K 12—.
Sienkiewicz, **Potop.** Zgodovinski roman v dveh delih, K 6-40, vez. K 8-40.
Sienkiewicz, **Z ogujem in mečem.** Zgodovinski roman, K 4-50, vez. K 6-50.
Sienkiewicz, **Brez dogmo.** Roman K 3— vez. K 4-50.
Wallace, **Ben-Hur.** Roman iz Kristusovih časov, vez. K 4-50.
Beneš-Tržbižský, **Kraljica Dagmar.** Zgodovinski roman, K 3-20, vez. K 4-30.
Verne, **Kapitan Hatteras,** ali Angleži na severnem tečaju, K 4-40.
Dostojevski, **Zločin in kazen.** Roman. K 10-50, vez. K 13—.

Leposlovna knjižnica:

Bourget, **Razporoka.** Roman. K 2—, vez. K 3—.
Turgenjev, **Stepni kralj Lear.** Povest. Stepnjak. **Hiša ob Volgi.** K 1-20, vez. K 2-20.
Prus, **Straža.** Pov. st. K 2-40, vez. K 3-10.
Dostojevski, **Ponižani in razžaljeni.** Roman. K 3—, vez. K 4-0.
Sevčenko, **Kobzar.** K 2-40, vez. K 3—.
Champlol, **Mož Simone.** K 1-90, vez. K 3—.
Sevčenko, **Hajdamaki.** K 1-0.
Seehan, **Dolina krvi.** Povest iz irskega življenja, K 4-20, vez. K 5-80.
Dickens, **Povest o dveh mestih.** K 5-50, vez. K 6-50.

Ljudska knjižnica.

Doyle, **Znamenje štirih.** Londonska povest. K —60.
Dostal, **Darovana.** Zgodovinska povest iz dobe slovenskih apostolov. K —60.
Sienkiewicz, **Jernač-Zmagovač.** Povest. Achleitner, **Med plazovi.** Povest tirolskega župnika K —60.
Finžgar, **Gozdarjev sin.** Povest K —20.
Detela, **Malo življenje.** Povest K 1—, vez. K 1-90.
Senova, **Zadnja kmečka vojska.** Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, vez. K 2-60.
Detela, **Prihajač.** Povest. K —90, vez. K 1-70.
Jirovšek, **Pasjeglavec.** Zgodovinska povest. — Lagerlöf, **Kristusove legende.** K 2-20, vez. K 3-20.

Pesnitve.

Medved, **Poezije,** I. zvezek. K 3-80, vez. K 5—.
" II. zvezek. K 4—, vez. K 5-40.
Sardenko, **Roma,** Poezije. K 2—, vez. K 3-20.
Prešeren, **Poezije.** Uredil Pintar. K 1—, vez. K 1-40.
Gregorčič, **Poezije.** (Ljudska izdaja). K 1-60, vez. K 3—.
" **Job** in psalm 118, vez. K 2-30.
Pregelj, **Romantika,** K 1-50.
Veseli, **Psalmi,** K 2—.
Zupančič, **Pisanice.** Poesm' za mladino, vez. K —80.

Dramatični spisi:

Za mešane vloge:

Jurčič Cesnik, **Domen.** Narodna igra s pe'jem v 5 dejanjih, K —80.
Anzengruber, **Krivoprišežnik.** Narodna igra v 3 dejanjih in 7 slikah, K —80.
Medved, **Kacjanar** Tragedija v 5 dejanjih, K 1-40, vez. K 2-40.
Rihar, **Andrej Hofer.** Ljudska igra v 5 dejanjih, K —80, 10 izvodov K 5—.
Krek, **Turški križ.** — **Tri sestre.** K 1—, 10 izvodov ali več po K —80.
Meško, **Na smrt obsojeni.** K 1—.
Jurčič-Govekar, **Rokovnjač.** K —80.
Štoka, **Ne ključ vragal** Burka. K —60.
" **Mutas i muzikant.** Burka. K —60.
" **Trije tčkl.** Burka. K —70.
" **Moč uniforme.** Burka. K —80.
Finžgar, **Divji lovec.** K 1-40.

Igrokazi po K —30: Berite novice. — Deborah. — Donna Dianna. — Drag cena ovratnica. — Dva zeta — Ena se joče, druga se smeje. — Ena se mora omžiti — Gospa, ki je bila v Parizu. — Igraška. — Izbi-ralka. — Kdor se poslednji smeje. — Kovarstvo in ljubezen. — Kozarec vode. — Na koslu bom pri svoji materi. — Na Osojah — Nič otrok. — Ogenj ni igrača. — Pesek v očli. — Precljoza. — Prijetno iznenađenje. — Revizor. — Same zapreke. — Stara mesto mlade. — Tri vile. — Umetnost in narava. — Urh, cel ski grot (Teharski plemič). — Uskok. — V spanji — Vdova in vdovec. — Veronika Desenška. — Zabavljica. — Zapirajte vrata. — Zapraviljivec. — Ženska borba. — Ženski jok. — Žila.

Razne povesti za ljudstvo:

Vsak zvezek po K —30:
V gorskem zakotju. — Krvna osveta. — Za kruhom. — Berač. — Elizabeta. — Boj s narodo. — Treskova Uršika. — Solnce in senca. — Svitoš'av. — Zaroča o polnoči. — V znamen' u miru. — Mladi samotar.
Vsak zvezek po K —40:
Lažni ivi kljukec. — Pri Vrčevem Grogli. — Eri. — Sopek lopih pravljic. — Maksimilijan I. — Nezgoda na Pa avanu. — Najdenček. — Repoštev. — Mrko Poštenjakovič. — Prst božji I/II. — Avstrijska ekspedicija. — Vrtomirjev prstan. — Jama nad Dobrušo. — Doma in na tujem. — S prestola na morišče. — Eno leto med Indijanci. — Nar. pripovedke II. zvezek. — Naselnikova hči. — Izda'alea domovine. — Krištof Kolumb. — Hubad, Pripovedke I. — Sros, 4 zvezki. — Zlata vas. — Potovanje v Liliput. — Nedolžnost preganjana in poveličana. — T motej in Filemon. — Genovefa. — Tina Ling. — Nikolaj Zrinski. — Močni baron Ravbar. — Zbirka nar. pripovedk I.—II. — Pod turškim jarmom. — Fran baron Trenk. — Car in tesar. — Črni bratje. — Hildegarda. — Knez Črni Jurij.
Vsak zvezek po K —48:
Naseljenci. — Narodne pripovedke za mladino I, III. — Poslednji Mehikaneec. — Na preriji. — Strelec. — Stezosledec.
Vsak zvezek po K —60:
Andrej Hofer. — V delu je rešitev. — Narodne pripovedke IV. — Bitka pri Visu. — Devica Orleanska. — Elizabeta. — Baron Tegetthof. — Princ Eugen Savojski. — Mali vseznalci. — Marjetica. — Deteljica. — Pripovedke iz avstrijske zgodovine — Kartonica. — Ogjenica. — Nesrečnica. — General Lavdon.
Vsak zvezek po K —80:
Fabijola. — Mklava Zala. — Perpetua. — Robinson. — Mlinarjev Janez. — Šmid 100 malih pripovedk. — Peter Prostak. — Kar Bog stori, vse prav stori. — Bog pouga. — K ko vzgaja usoda. — Na rakovo nogo. — Medvedji lov in čukova gostija.
Vsak zvezek po K 1—:
Andersenove pravljice. — Saljivec iz Podrav'a. — Zmaj iz Bosne.
Vsak zvezek po K 1-20:
Marjetica. — Od'seja. — Dež in solnce. — Kapitan Žar. — Povesti s potovanja. — Korotanske povesti. — Babica.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.